

Libro del adulto

Yi kí' tsakä'

MEVYT
Modelo
Educación
para la Vida
y el Trabajo

MIBES
MEVYT Indígena
Bilingüe con Español
como segunda
lengua

3

Ejmo'o jña est̃i
t̃i jújmi k̃ti.
Jújmi kí' tsa jejuí

Leo y escribo en
mi lengua.
Chinanteco de Ojitlán

Lajä sī jna: _____

Lajä sī jejuĩ koo: _____

Lajä sī ñítaa wɔo fuo' kii: _____

M
E
V
YT

••• Modelo
Educación
para la Vida
y el Trabajo

DIRECTORIO

Mtro. Aurelio Nuño Mayer
Secretario de Educación Pública

Lic. Héctor Mauricio López Velázquez
Director General del INEA

Créditos a la presente edición

Coordinación general
Celia del Socorro Solís Sánchez

Coordinación académica
Carmen Díaz González
Sara Elena Mendoza Ortega
Elisa Vivas Zúñiga
Luis Alavez Bautista

Autoría del prototipo
Guillermina Duarte Hernández
Elisa Vivas Zúñiga

Adaptación a la lengua indígena
Alejandro Bartolo Antonio

Asesoría académica
Ana Isabel Jacinto Hernández
Adriana Berenice Blancas Pérez

Revisión técnica
Maribel Eloisa Hidalgo Morales
Oscar Tlalmis Jiménez

Coordinación gráfica y cuidado de la edición
Greta Sánchez Muñoz
Adriana Barraza Hernández

Seguimiento editorial
María del Carmen Cano Aguilar

Revisión editorial
Gabriel Nieblas Sánchez
Alicia Naves Merlín

Diseño
Ricardo Figueroa Cisneros

Diagramación
Mónica Montserrat Rivera Ochoa
Jorge Alberto Nava Rodríguez

Ilustración de portada
Ricardo Figueroa Cisneros

Ilustración de interiores
Ernesto Arce Ortega
Alejandro Villalobos González
Ismael David Nieto Vital
Hawley Suárez Stephania
Nora Millán Jaramillo
Vanessa Hernández Gusmão
Ricardo Figueroa Cisneros
Juan Jesús Sánchez Muñoz

Fotografía
Lizeth Arauz Velazco
Pedro Hiriart y Valencia
Guadalupe Velasco Ballesteros
Greta Sánchez Muñoz
Juan de Dios Ramírez Bautista
Jorge Alberto Nava Rodríguez

Leo y escribo en mi lengua. Chinanteco de Ojitlán. MIBES 3. Libro del adulto. D. R. 2016 ©Instituto Nacional para la Educación de los Adultos, INEA. Francisco Márquez 160, Col. Condesa, Ciudad de México, C.P. 06140.

Esta obra es propiedad intelectual de sus autores, y los derechos de publicación han sido legalmente transferidos al INEA. Prohibida su reproducción parcial o total por cualquier medio, sin autorización escrita de su legítimo titular de derechos.

ISBN *Modelo Educación para la Vida y el Trabajo.* Obra completa: 970-23-0274-9
ISBN *MEVyT Indígena Bilingüe con Español como Segunda Lengua:* 970-23-0500-4
ISBN *Leo y escribo en mi lengua.* Chinanteco de Ojitlán. MIBES 3. Libro del adulto: En trámite

Impreso en México

Lö' ejiq ñí yi

Echí ee	4
Lajṭi' ñe'	5

Táa lilee jmaṭia

1

Íjma 'ñqa 1	10
Íjma 'ñqa 2	26
Íjma 'ñqa 3	44
Jma ṭi' jna lajṭi' ejma 'ñqa	63

Táa lilee jmaṭia

2

Íjma 'ñqa 1	72
Íjma 'ñqa 2	93
Íjma 'ñqa 3	117
Jma ṭi' jna lajṭi' ejma 'ñqa	138
Moo yi kí' eja ma 'ñaa	143

Echí ee

Yi kí' tsakä' ejmóa k̄i tsia kiá' 'ni, ní yi laa echä'ä laj̄t̄ ñii lí' jú r̄is̄t̄i jña laj̄t̄ ñii táa ejma ä 'ni majä'a laj̄t̄ eli' íjmo'a yi jña eli sia.

Ejä r̄il̄i' t̄ö táa lilee jmat̄ia. Jmakö táa lilee jmat̄ia kiä 'n̄i íjma 'ñga. T̄iñ ñ̄i' jmakö elijña, lí' kö íjmo'a yi anḡi chí, íjā 'neā li tsoo w̄i' majña'a la' íjmo'a yi (kí' t̄ijña jña jma nḡi chíá íris̄t̄i yi), liku'í' líyie' lí' yi íjmo'a yi eni' taa, lajā lí' li jmat̄i'í laj̄t̄ eli sia kí' íris̄t̄i yi jña jma r̄e'e. Íjā líi jmale'e liku'í' kí' íköchee la' ílí' juua, lí' jútsoo 'no'o liku'í'.

Majä li jma ä 'ni ní yi laa ekä'ä jña kö Yi kí' íjmo'a, kö Moo yi fuo' jña Yi j̄i' jú 'l̄e'a, ejä kuo' jna' 'ni jú lí' jmiñ tää r̄kia koo majä jmó'o táa jña laj̄t̄ yi, w̄í íjā la' ekuo'a 'ni laj̄t̄ ñii lí' íris̄t̄i yi, jmo'o laj̄t̄ ñii táa ejä chíst̄'a ní yi laa.

Eyia ts̄iñ nga' lí' ejä jmale'e kö jú kiä kí' ílit̄ia laa.

Em̄i jna' er̄e nga' lí' laj̄t̄ kí' jmaña.

Lajt̥ ï ne'

Lajt̥ ï ne' echä'ä lakö ñí yi laa, íjã s̥'a 'ni ejã táa jmo'o lanit̥ la'í l̥' jú kiã kí' ílit̥a.

Lajt̥ ñii táa jmat̥i't̥ jmo'o na l̥' majã majñã'a jmo'o yi íjã ngi cháa jña jmo'o yi eni' taa.

L̥' kö íli 'ñaa. Ì ne' kí' yi laa chíjua' j̥e'e 'ni r̥e ñí lajt̥ ne' jñafo írist̥i yi jña cha' 'ni jú la' íl̥' 'naa w̥i' jmo'o yi o lajt̥ eli sia.

Ejmóa tijñaa jmo'o yi. Ì ne' kí' yi laa e'a 'ni la'í l̥' táa jmat̥i't̥ ejã et̥a 'ni k̥' tsi' o lijua' la' íl̥' jú rijua' írist̥i yi ejã kuᵛ'a 'ni, majã ejã j̥e'e 'ni lajt̥ ñí ne' j̥a, 'ma jñã' yi, lö' ítii kö wuo', la' íjnaa ñii, ejã kö' r̥e jña moo yi s̥it̥ ekuí't̥.

Jmo'o kí' írist̥i yi. Jña ï ne' kí' yi laa kuᵛ'a 'ni jú ejã enó'o o li jmo'o kí' írist̥i yi jña í nee nga'. N̥ijua' lí'i asiá l̥' emach̥i nga' ejã ejmᵛ'o íkō' fuí la, majã jma che'e tsi' jú rijua', m̥i 'ni jú o jmalee jmo'o yi lö' fuí 'na.

Jma ngi cháa kí' írist̥i yi. Ì ne' kí' yi l̥' kö et̥a 'ni jma chee tsi't̥ jña e'no' lajt̥ jú chí ejã k̥i nga' lö' ejã ekajmo'o.

La' íl̥' kí' írist̥i yi. Ì ne' kí' yi l̥' kö w̥i et̥a 'ni j̥e'e majã jmakluí'a ejã kiã e'e kö írist̥i (fuí' jú rist̥i, la' íl̥' júa, la' j̥a jú chí), *firma*, 'ma jñã' yi, lö' tii jña la' jna kö wuo', la' íjnaa ñii, la' l̥' jña lö' ekiã chíi nga' kí' kö ñí írist̥i yi.

Jmo'o yi eni' taa

Jmo'o yi fui' jú risii eni' taa

- Kuᵛa nga' t̄a kí' jmo'o yi fui' jú risii majä liwua oa, mi' kí' jña í kuᵛa.
- Kuᵛa nga' t̄a jmat̄i't̄i majä jmat̄i't̄i jmo'o kö ñii jä fui' jú risii lii kiää 'lä ñii 'nē jua' lali't̄i wua íjmo'a kí' laa.

Jmo'o yi eni' taa kö írisii yi

- Ejä mi'a laj̄i tsa jmo' eni' mi' wuᵛ írisii yi.
- Chaa 'ni jú é jä 'nee juᵛ' tsa kas̄i't̄i ñí kí' írisii yi.
- Jmat̄i 'naa kí' jmo'o yi eni' taa jña jmo' 'naa t̄iñí laj̄i íköchää.
- Ejä kuᵛ'a 'ni t̄a íjä ek̄i ts̄ia ñí íjmo'a yi, majä j̄e'e: la' íjmo'a, m̄i', í kuᵛa kí' mat̄ii jmo'o yi jña jú kuᵛa majä lijña w̄i'a.

Ñí yi kiá'a echä'ä ï ne' kí' yi laa íjä chíjua'a é jmi't̄i kuᵛ'a 'ni jú likó'o Yi kí' íjmo'a majä lijmo'o t̄a kö jú kiä kí' jmat̄ia.

Laj̄i ñii t̄a jmat̄i't̄i jmo'o ejma ä 'ni majä tsᵛo w̄i' jmo'o majñä'a laj̄i eli s̄ia.

Lì' kö íli 'ñaa. ï ne' kí' yi laa chíjua' j̄e'e 'ni re ñí laj̄i ne' jñafo írisii yi jña cha' 'ni jú la'í li' 'naa w̄i' laj̄i eli s̄ia.

La' íli' laj̄i írisii yi. ï ne' kí' yi li' kö w̄i et̄ea 'ni j̄e'e majä lima'a ejä kiä ēe kö írisii (laj̄i fui' jú yi risii, la' íli' júa, la'

jíá jú chía), *firma*, 'ma jñä' yi, lö' tii jña la' íli' kö wuo', la' íjnaa ñii, la' íli' e e yi jña ejä kiä kī nga' kí' kö ñí íristi yi.

Jmóá kö jú kí' laj̄ eli sia. Jña ï ne' kí' yi laa ete e jna' 'ni jua'a ï íkã tsa kí' s̄i, é jú lifu't'a, éla' jä lifu't'a jña é la' 'nee jnaa li' íristi yi lö' e jú 'no'o 'ni lifu't'a ñi yi s̄i.

Laj̄ eli sia kí' íristi yi. ï ne' kí' yi laa echä'ä 'ni chíjua' ñí chajoo íjä kä'ä 'ni o s̄i lö' ejä lifu't'a t̄ijña jña 'no'o lifu't'a ñi yi ja.

Jee 'ni la' jña jma re'e kí' íristi yi. ï ne' kí' yi laa jma chee tsi't jña matii kal̄i s̄i't yi kiá'a ejä 'no'a íkö' fui eri 'le laj̄ jú k̄i tsi't ma lijua'a 'ni ñi yi, lajä jee íkö' fui jña jma re'e laj̄ eli sia kí' íristi yi kiá'a, ntjua' lajä 'nga wi'.

Ekö'a tö íristi yi

Ekö'a tö la' íli' íristi yi. Ñí jmi't laa kuo'a 'ni jú lijmo'o kä' e e yi jña la' íli' kí' íristi yi íjmo'a jña kí' laj̄ eli sia majee í jmakö eli 'ña.

Ek̄i tsia ñi jú r̄isti

- a. **Jmo'o yi kí' íristi yi jña 'no'a ejä jú ri 'le**
Jmo'o yi kö íristi yi majä lichee tsa koo kí' laj̄ liku't'a kí' jú ri 'le.
- b. **Jma ngi chía jña jmat̄i jú ri 'le**
Ejä kuoa 'lä ñii táa jmat̄i't íjä jmo'o tsa jmat̄i kí' jú ri 'le.
- ch. **Jea íkö' fui jma ngi chía ejä jú ri 'le**
Li' laj̄ táa jmat̄i't chíi majä 'ne íkö' fui jma ngi chía lö' emajea ñiti't kí' lö' ekiä e e yi jújmi kí' tsa jeju't.

Táa lilee jmat̄ia

1

Tsa siȳi jña tsakä':

- Jmoo jma k̄i ñii li 'no'a jú r̄jua' majä lima'a ejä 'nee jua' jú írist̄i yi.
- 'Ne' jú r̄jua' ch̄i nga' ñí írist̄i yi.
- Jmaleḗa jmo'o yi eni' taa.
- Jmakut̄'i éla' li' laj̄i írist̄i yi, áli', áji' jña álijä jmo'a o s̄ia yi.
- Jmoo r̄e ejä list̄i ñí írist̄i yi kiá'a, j̄eé íkö' fut̄i jña jma r̄'e.
- Jmakut̄'i köchee fut̄i' kí' júa.

Íjma 'ñaa

1

Ejä 'ng' jma 'ñä'a:

- Jmo' lajɪ jú rɪsɪɪ majä lima'a é lijua'a ñí yi tɛ'a.
- Jmakut'ɪ la' jía jú rɪjua' kí' ñí yi tɛ'a.
- 'Ne' jú rikiä lí' jú chí jia ñí yi tɛ'a.
- Jmo' eni' taa majä lijña'a kí'ɪ tsɪ' e 'nee jua'.
- Jmakut'ɪ jú chí sɪa ñí kö yi kɛa.
- Kí tsɪ' lö' jú lijua'a ñí kö yi kɛa jña sɪɪ 'ni.
- Jɛɛ íkö' fui jña jma rɛɛ yi kɛa.
- 'Ne'e la' jía jú rɪjua' kí' yi tɛ'a jña yi kɛa.
- Chä'ä ejä lí' kä' ejiq ñí yi tɛ'a jña yi kɛa.
- Kö' 'ni ejä jia ñí yi tɛ'a jña yi kɛa.
- 'Ne'e lajɪ eli sia jña wuo': m, jm, 'mfn, jn, 'n, ng.

Jæ 'ni ñi lajɔ̃ nɛ' jña jmo' lö' jú tajua' tsa.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

É moo yi sɪ' chikö yɪ tsañi'.

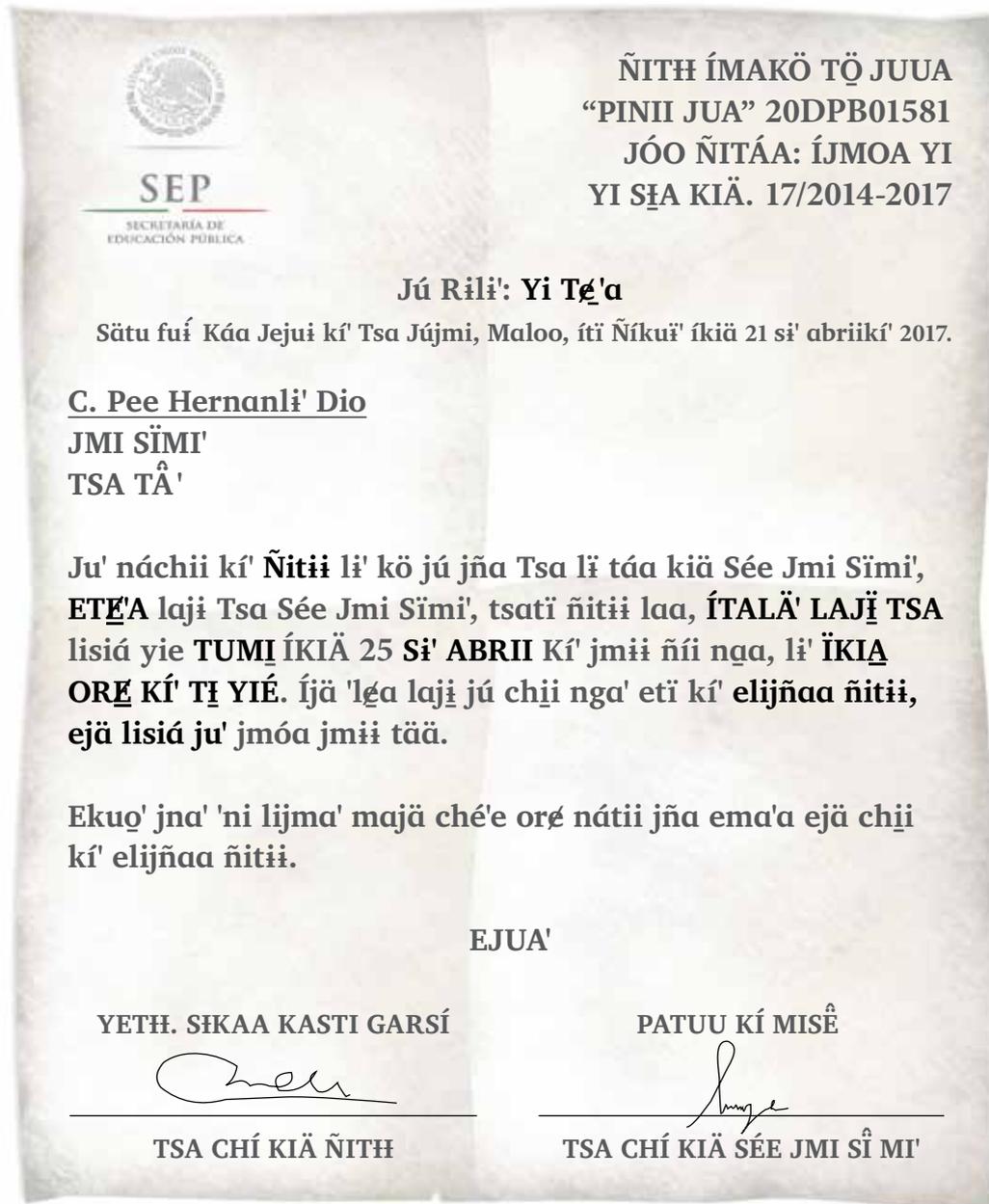
Ema jɪ'a 'ni kö moo yi jnaa lanti .

É kuñɛe jä ma jɪ'a 'ni moo yi jnaa lanti.

Ï wɪ' nga' jmoo moo yi laa.

'Ne' ñí Moo yi fuo' yi t̄e'a.

Jmo' laj̄i jú ris̄i enali' ela' w̄i' ñí yi t̄e'a jña chaa 'ni jú jña jmā ē jú nḡ'a.

É lijã li'i t̄ä et̄e'a laj̄i sée jmi s̄imi'.
É jú lii 'l̄ea ítalä' tsa ñí jüta fuo'.

Jmo' yi t̄e'a.

Jmati' laj̄ jú ngi'a.

Ī s̄ī jú sia.

Ī íkã tsɔo ris̄ī yi.

Kuĩn̄ee jña ju' jña jmīi lisiaa ítalä' tsa ñí jüta.

'Ne' jú rijua' jña jmati' laj̄ jú ngi'a.

Jma k̄ī jmo' sée jmía yi t̄e'a tsi' ejä 'neã liñii köchee jú rijua', jma ä 'nia che'a kö jú r̄ēli'.

Atã Juã jmōo jmīi jña ejä 'neã liñii é jmīi íjã lisiaa ítalä' tsa íjmōa jüta fuo' majã jma jñaã et̄ēe jmījöö tsa kua ko ñitīi.

Atä Mee kua ñí jeju+ s̄i Chíkua Ta' jña 'nēa liñii e or̄e
ítalä' tsa íjmōa júta fuo' majä r̄ēe j̄ēa í wi ña ju'.

Atä Juua 'nēe liñii ï kua t̄ēe ítalä' tsa íjmōa júta fuo'
majä si'a tsañi' kiä.

Atä Liwí 'nēa liñii e ju' íjä ítalä' tsa lisiaa júta majä wi
ña eyie lati+ ju' jnia.

Jmo' íristi+ yi.

Echaa tsi'i...

Yi t̄e'a li' kö moo yi ekuō jä tsa li' táa, íjä 'nga li' t̄e'a íkä jä
tsa íli' kö íkuua jña t̄i+ kö or̄e nátii majä jmārea kö tsoo. Li'
kö jú r̄isi+ eti', íkiä ñí yi laj̄i elaa:

- T̄ichí yi: la' ísi ñitáa jmóo moo yi t̄e'a.
- Íkuua jña jmi+ : íkuua, jmi+, si' jña jmi+ ñii s̄ia yi t̄e'a tsa.
- Íkä tsa tsoo yi: la' ísi nátii íkä tsa t̄e'a ñí yi.
- Jú jua'a: jú jua' ñí yi eja kuñēe t̄e'a tsa.
- Tsa si yi: la' ísi nátii jña táa kiä tsa s̄i+ yi.

Chaa 'ni jú jña tsa jña'a lö' ekajmo'o jña eja ma'a kí'
moo yi laa.

Jmoo 'ni kö fui jna la' ísì jma kö kí' ní yi tɛ'a risitì laa.

Tì chí yi

ÑITH ÍMAKÖ TÖ JUUA
“PINII JUA” 20DPB01581
JÓO ÑITÁA: ÍJMOA YI
YI SIA KIÄ. 17/2014-2017

Tsa sî yi

Jú Rili': Yi Tɛ'a

Sätu fuí Káa Jejuí kí' Tsa Jújmi, Maloo, ití Ñíkuí' íkiä 21 sî' abriikí' 2017.

C. Pee Hernanli' Dio

JMI SÌMI'

TSA TÂ'

Íkã tsa
tsò o yi

Ju' náchii kí' Ñitii lí' kö jú jña Tsa lí' taa kiä Sée Jmi Sîmi',
ETĒ'A laji Tsa Sée Jmi Sîmi', tsatì ñitii laa, ÍTALÄ' LAJĪ TSA
lisiá yie TUMI ÍKIÄ 25 SĪ' ABRĪI KÍ' jmiî níi nã, lí' ÍKIA
ORĒ KÍ' TĪ YIÉ. Íjä 'lɛa lajĪ jú chĪi nga' etĪ kí' elijñaã ñitii,
ejä lisiá ju' jmóã jmiî tää.

Jú jua'a

Ekuo' jna' 'ni lijma' majä ché'e orɛ nátií jña ema'a ejä chĪi
kí' elijñaã ñitii.

EJUA'

YETH. SHKAA KASTI GARSÍ

TSA CHÍ KIÄ ÑITH

PATUU KÍ MISĒ

TSA CHÍ KIÄ SÉE JMI SĪ MI'

Íluaa
jña jmiî

Jmo'o yi eni' taa

a. Jmo' eni' taa íristi yi.

Ekuo' jna' 'ni jú tijñaa jmo'o kö yi jñä'a jña lö' í ñi'i jña, chaa 'ni jú ejä kangt chi'i.

Jú chaa kí' tukä

Esiä jä tä, jä' tɛ 'a tukä. Tukä lää asiá mali' kuó' óa fuo', emali' rɛɛ la' íli' kí' íköchää lajï tä. Kö jmií kasi'a íjä tä sï li' kuó' óo fuo':

—Kuo' jna' kö' kuó' óo' ewí ejï'i kuo .
Ejä i tä kuo kuó' óo jña ejä asee jma kajï 'a.

Ejä li' nɔ a tucä kiä kö kuó' óo fuo' tsɔ o.

Guti Día

Tsa jï' jú: J. Manoo Hidalgo Pere

Chaa 'ni jú kí' jú ngí'a.

Éjä kajmoo fuí' kiá'a matii jmo'o yi.

É jú ristí sarɛ lï lijmo'o. Álijä.

Éla' kí tsi' li' íristi yi.

Jú samaña...

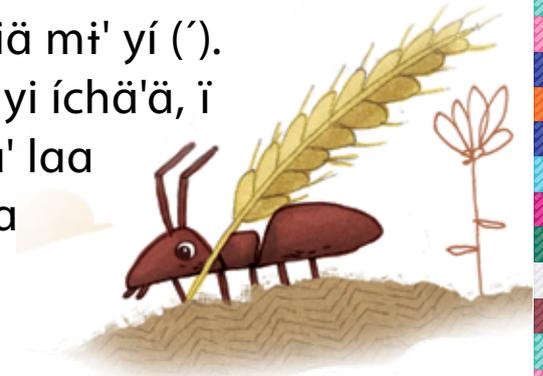
Matii jmo'o kö yi eni' taa, li' 'nɔa tijñaa, chä'a ejä 'nɛɛ tsa kasí yi juɔ'a, majä chɛɛ jú juɔ'a lajï pii, engi cháa jña líyie li' enóa.

b. Jmo' ní Yi kí' íjmo'a jú rísti "Jä xijo' jña m̄", jña jmä jña'a 'ni majä lijmo'o eni' taa.

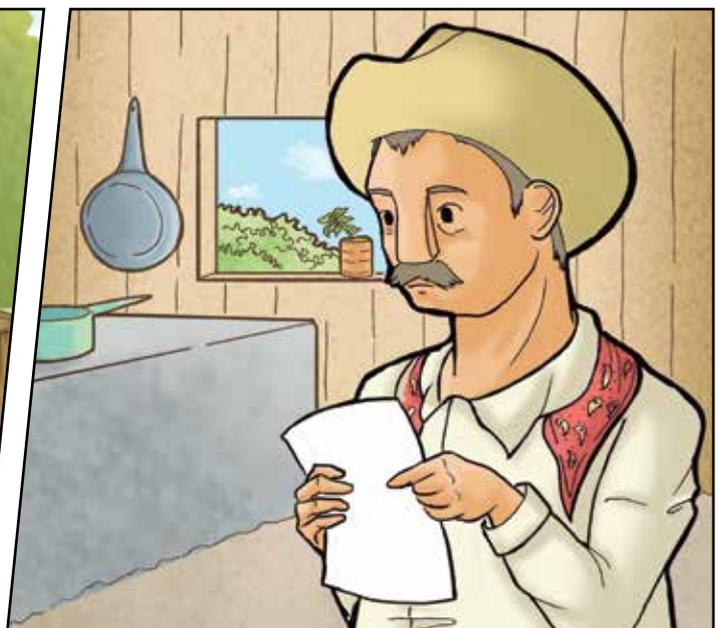
Li jmq ä 'ni laj̄ ñii jú jua'a majä jmajñä'a jmo'o yi kiá':

- Jmo' íristi yi lö' í chí' jña 'ne'e e jú 'ne'e jua'.
- Jmoo 'ni íi m̄' kí' laj̄ jú rísti.
- Jmoa íjñga köle matii katia kö íjñga kö' mi' (,), kö íjñga woo (.), kö í 'nga kö jú tsoo (...) jña fui s̄a jee jú rísti (—).
- Kuoo 'ni m̄' ree laj̄ ñi jú ngi'a kiä m̄' yí (').
- Chaa tsi' la' ísi íristi yi, moo kí' yi íchä'ä, ñ tsa kas̄i jña tsa ngi jú. Jú rijua' laa li' chí' nga' jua' jna t̄jñaa sama jmalee jmo'o yi.

Jmo' íristi yi jña jee laj̄ ne'.

Atä Pilií ngi lati jejuí Kuaa Jmikii t̄i ju' jñi jmijöo si Wiloo tsakii kafe kí' jña che'a chíjñi o' jñi. Ejä kéa kö moo yi witií sio'.

Chaa 'ni jú laj̄t̄ jú ngi'a.

É moo yi akee tsañi' witīt̄ sio'.

É lijä l̄i'ĩ s̄īa moo yi n̄t̄i.

Ema si't̄i kö moo yi jnaa lan̄t̄i.

Jmoo 'ni kö fui jna jú rijua' jña la' isī jmā kö kí' ñi yi jú k̄ea.

Jm̄t̄i, si' jña jm̄t̄i ñii kas̄īa yi jú k̄ea.

Íkä tsa ts̄ōo yi

La' isī tsa kí' yi k̄ea.

Jm̄t̄i

La' isī tsa kas̄īt̄ jú k̄ea.

Jú sia

La' isī ñi yi ri 'l̄e' laj̄t̄ jú chí 'n̄ea jua'a.

Tsa sī yi

Jmo' íristīt̄ yi.

Echaa tsi't̄i...

Yi k̄ea li' kö jú mi' jua'a esīa o ekea kí' jä tsa matii siaa lich̄aa jú jña tsa 'na'a, jú rijua' ñi yi kiä elaa:

Íkuaa jña jm̄t̄i: íkuaa, jm̄t̄i, si' jña jm̄t̄i ñii s̄īa yi jú k̄ea.

Íkä tsa ts̄ōo yi: la' isī tsa íkä r̄īli' yi jú k̄ea.

Jú jua'a: erīkiä jú chí ejä 'n̄ea si'a.

Tsa sī yi: la' isī tsa s̄īt̄ yi jú k̄ea.

Chaa 'ni jú jña tsa jña'a lö' ekajmo'o jña ejä ma'a kí' moo yi laa.

Jæé íkõ' fui yi kέα jña jma ræe nijua' 'nga wi'.

Ékiä jmi+ jña la' ísi tsa.

Étsoo

Asiá

Jú sia é rijua' á lijä si' 'ni yi.

Étsoo

Asiá

É rijua' ñí yi la' jma kö ejä lö' e
'neë jmóa.

Étsoo

Asiá

Éko'o wuo' ka' ílileë fui kí' jú sia
jña kí' la' ísi tsa.

Étsoo

Asiá

Kuo' 'ni jä tsa yi kέα majä jmo'a jña jæé íkõ' fui nijua'
ma'a é jä jmoa t+ mal+ jājma' ejmo'o jú sia.

Lat+ malileë jú ti' kí' jú ngi'a jma ræe yi kέα kiá'a.

Ekö'a t̄ö írisi+ yi

Sit 'ni la'í lí' jma kö moo yi maje'e.

Yi t̄e'a

Yi k̄ea

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Jmati' laj̄t̄ jú ngi'a jña chaa 'ni jú.

É jä lí' jma k̄i yi.

<hr/>
<hr/>
<hr/>

Áli' jña áji' k̄o'a yi t̄e'a jña yi k̄ea.

<hr/>
<hr/>
<hr/>

Á lijä s̄ia yi t̄e'a tsa jña yi k̄ea.

Ek̄i tsia ñí jú risii

a. 'Ne' laj̄i jú risii enajmä t̄iká' ñí ínacrö.

ma',	'ma	jmóo	jna
nga	jmi	roo	miköö

n	e	j	m	i	k	ö	ö
<u>a</u>	a	n	a'	ñ	j	m	i
a	o	a	ó	'm	a	l	r
ĩ'	í	ë	n	<u>o</u>	e'	a'	o
i	j	m	ó	o	r	'ñ	o

Ñí ínacrö chaá ~~re~~ laj̄t jú risti ejä katsä'ä ñí wuo' nakä'.

Jú risti esa kiä ñii laa (') jña wuo' (j)	Jú risti ekiä ñii laa (')	Jú risti ekiä wuo' (j)
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Jmatí' jú ngi'a 'ni.

É jä lí' kä' lí'i kí tsi't esiá kí' laj̄t jú risti laa.

b. Jmatii laj̄t jú í chía jña jú risti ~~re~~li'.

Pinii ñii ñíki náku+ ké _____ .

a) ma'

b) 'ma

Juä kí' _____ 'wi'.

a) ma'

b) 'ma

Kö chajoo fui fuo' wiï _____ t̄i chani.

a) jmóo

b) 'moo

Atä Luu _____ mijuu majä tsa 'nia.

a) 'moo

b) jmóo

Tsatäa jmiyi'a jua' _____ asee jma ~~ree~~ loo kui.

a) jna

b) nga

Tsami kiä jña _____ tsato'o tsaköö kafe.

a) jna

b) nga

ch. Chijnii 'ni jña kö si jú í chía ~~re~~'i'.

Manoo kajñii kö **ma'** wi'.

Manoo kajñii kö **'ma** wi'.

Jä jmijöö kajï jña **jmóo**.

Jä jmijöö kajï jña **'móo**.

Manóo jña tsa kö jú koa la' jmoa **'ni**.

Manóo jña tsa kö jú koa la' jmoa **nii**.

Sii najñii sä' tsokuá 'nee li' töa **ngä'**.

Sii najñii sä' tsokuá 'nee li' töa **'na**.

Íjma 'ñaa

2

Ejä 'nq' jma 'ñä'a:

- Jmo' lajɪ jú rɪsɪɪ majä lima'a é lijua'a ñí yi tɛa.
- Jmakut'ɪ la' jía jú rɪjua' kí' ñí yi tɛa.
- 'Ne' jú rɪkiä lɪ' jú chí jia ñí yi tɛa.
- Jmo' eni' taa chíjua'a la' jía jña jú kuɔa.
- Jmakut'ɪ jú rɪjua' ñí kö yi rɛsɪ.
- 'Ne'e jú lisɪa ñí yi rɛsɪ jña jmakä' kö.
- Jɛɛ íkö' fui jña jma rɛɛ yi rɛsɪ.
- Jmakut'ɪ áli', ájɪ' jña ï jmo' jña sɪa yi tɛa, yi rɛsɪ.
- Chä'ä ejä lɪ' kä' ejiq ñí yi rɛsɪ jña yi tɛa.
- Kö' 'ni ejä jia ñí yi rɛsɪ jña yi tɛa.
- 'Ne'e lajɪ eli sɪa jña wuo' ñ, jñ, 'ñf l, jl, 'l.

Jæ 'ni ñi laj̄ ne' jña jmo' lö' jú tajua' tsa.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

Ema j̄'a 'ni kö moo yi jnaa lanti.

É táa jmóo moo yi laa.

Ï wi' jmóo kö moo yi laa.

Jmo' laj̄ jú ris̄i enal̄' ela' w̄i' ñí íriys̄i yi.

Juä Ruí Arko

Ruu Leö Terä

Dä Solí Lope

Ema Gil Ramoo

Ejä x̄o jna' et̄e 'ni jña laj̄ tsa tä' ju' t̄i íj̄ä **j̄i'a**
kuoo t̄i s̄ij̄öa:

Tela jña Kaa

Ejä lisiaa íkiä 20 kí' si' kiqt̄ö kí' jmī ñii 2016 t̄i 9:00
or̄e t̄iyié, ñi' ju' Kuq̄' kí' Sätu Káa, esi' ñí chajoo Jejuí
kí' Sätu Káa, Maloo, Níkuř'.

Ñijmi k̄i:

Ibä Arse Më

Fii Garsí Cid

Íti Nítáa Jejuí kí' Sätu Káa, Níkuř', jmī ñii 2016.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

É moo yi li' laa.

É jú rijua' li'i chä'ä ñí moo yi laa.

Jmo' 'ni yi t̄e.

'Ne' jú r̄jua' ñí yi t̄a j̄ña j̄mati' laj̄t̄ jú ngí'a.

Éj̄ä l̄t' kūñeē j̄móa yi t̄a.

Éla' lil̄eē jú sia ñí yi t̄a.

Ekiä j̄m̄t̄, íkuaa j̄ña or̄e l̄t' j̄m̄t̄.

É wi' ík̄ö l̄t' j̄malea jú sia ñí yi t̄a.

Éj̄ä l̄t' 'nga j̄móa yi t̄a ekuí'i.

'Ne' íkō chee yi t̄e jña j̄e íkō' fui éla' lil̄e jú s̄ia.

Jmoo 'ni kō fui chíe jña jú r̄jua' 'n̄a kí' jm̄a j̄a tsa.

Laa 'n̄e liñii la'
ísi tsa j̄i' kuoo
majä s̄i'a tsañi'
kiä.

Mii jña Vitor

Tela jña Kaa

Jabiee 'n̄e liñii
e or̄e li' kí' mis̄i
majä k̄ä karo
lati+ Kuä' ñii jnaa
jña chéa manḡa.

9:00 or̄e

12:00 or̄e

S̄e kuaa ñi
jeju+ fuo' jña e
'n̄a' liñía e jm̄i
ínee táa majä
m̄i'a jú ejmo'a
íjmóa táa kí'.

25 kí' s̄i' kiqtö

20 kí' s̄i' kiqtö

Dabii kuaa
ñi jeju+ Kua
Kamalote jña
e 'n̄a' liñía e ju'
íkuua íj̄a li ínee
táa majä 'no'a
ela' chéa.

Sätu Káa Jeju+

Porbenii

Jmo' la' jmā kö fui' kí' yi t̄a jña s̄i kö wuo' ejā ti' jmā kö ñí íristī yi.

- a. La' ísi laj̄i tsa t̄ē
- b. Íkuaa, jmīi jña or̄e li' ítīi jmīi
- ch. Kuñēe

Juä Ruí Arko
Ruu Leö Terä

Adä Solí Lope
Emä Gil Ramoo

Ejä x̄o jna' et̄ē 'ni jña laj̄i tsa t̄a' ju' t̄ī íj̄a j̄i'a kuoo t̄ī s̄ij̄o:

Tela jña Kaa

Ejä lisāa íkiä 20 kí' s̄i' kigt̄o kí' jmīi ñii 2017 t̄ī 9:00 or̄e t̄iyié, ñi' ju' Kuq̄' kí' jejūi Sätu Káa. Mal̄i j̄ajma' jmīi kí' kuq̄', ekuq̄' jna' 'ni lijma' m̄aj̄a kuat̄ä' 'naa ju' jña li' Sätu Káa Jejūi, ítī Maloo, Ñíkūi'.

Ñijmīi kīi:
Ibä Arse Mē • Fíi Garsí Cid

Jmo' íristī yi.

Echaa tsi'í...

Kö yi t̄a li' íristī yi íj̄a t̄a laj̄i tsa ítīi kö jmīi kiä kö ejā 'nēa jmōo.

Íjua' laj̄i yi t̄a 'nēe kiä íts̄o jú r̄ijua':

Íkuaa jña jmīi: íkuaa, jmīi, s̄i', jmīi ñii jña or̄e li' jmīi íj̄a t̄a. Laj̄i ñí yi laa lilēe jña jú yiā tsīi j̄ajma' li' e kuñēe t̄a.

'Ne' ñí íkō chee yi t̄ə íli che' jú s̄i.

Jmo'o yi eni' taa.

a. Jmo' laj̄t̄ jú r̄is̄t̄i jña laj̄t̄ t̄s̄i't̄ chíjua'.

a) Laa moo yi í kuu.

(Chijmoo i')

b) Laa moo yi í kuu.

(Chíjua'a)

ch) M̄aa, majä r̄ə lima'a.

(Chijmoo i')

e) M̄aa, majä r̄ə lima'a.

(Chíjua'a)

Éjä lí' tsia kí' jú í chía a) jña e).

Nijua' jmo'o lajɿ jú í chía jña kö jä mɿ',émali' kö jä 'nɛe jua'.

É lijä lí' chii nga' li ejmo'o kö írisiɿ yi jña mɿ' rɛli'.

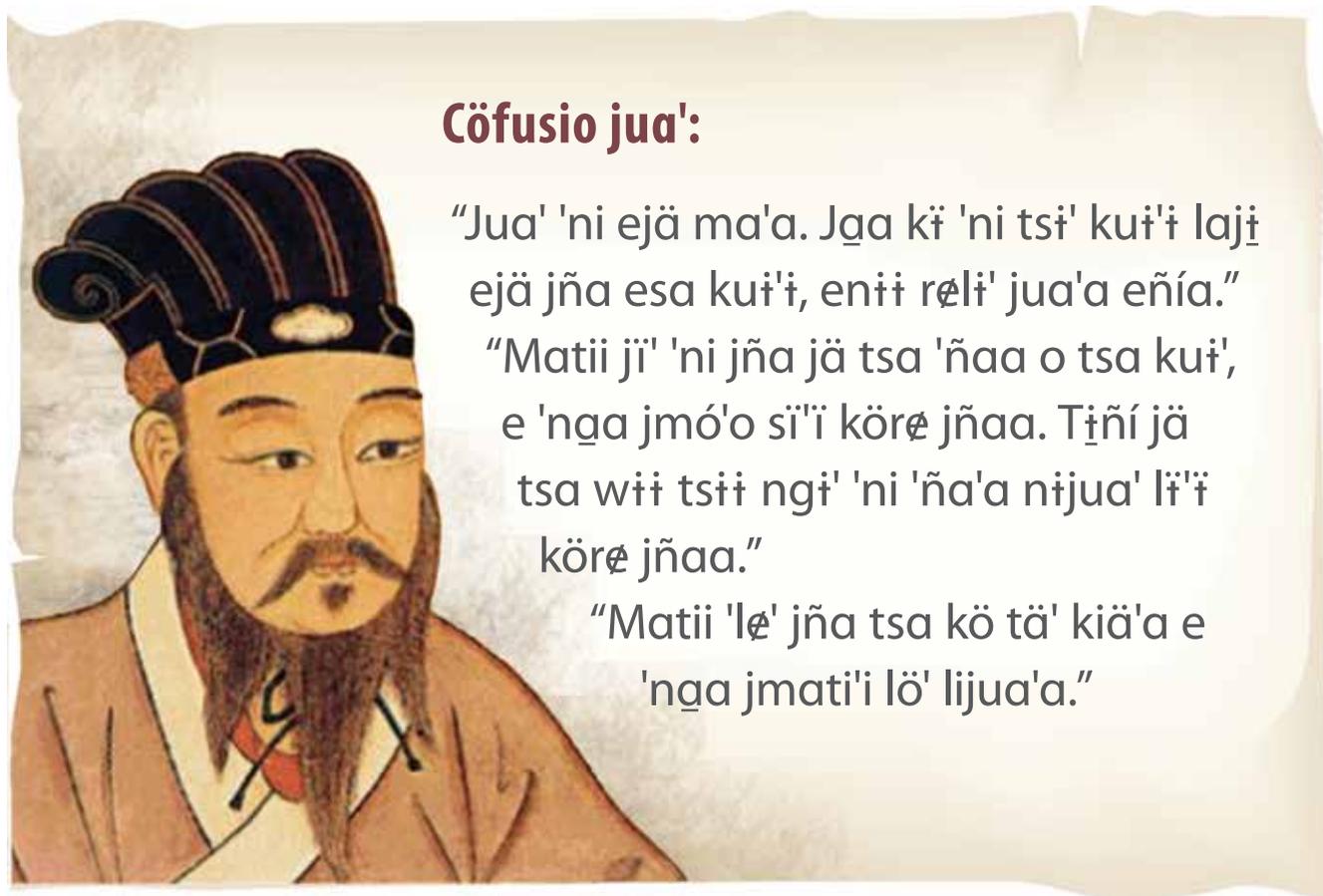
Jú samañía...

Nijua' wua o rɛ kuo'o mi' matii 'lɛ'ɛ o ejmo'o kö kö írisiɿ yi lajɿ ñii juua lí' chii nga' ewí íjä li 'lɛ'ɛ jna' lajɿ eli' o ekí tsia 'nɛa si' 'ni tsa kasɿɿ yi jña 'ni tsa jmo' yi.

b. Jmo' eni' taa íristi' yi.

Ekuo' jna' 'ni jú t̃ijña jma jña'a jmo'o yi lö' í ñi' jña jma jñe'a jña jma ngi' chi' íristi' yi.

Cöfusio jua':

“Jua' 'ni eja ma'a. Jaa k̃i 'ni tsi' ku'i' laji eja jña esa ku'i', enti r̃eti' jua'a eña.”

“Matii ji' 'ni jña jä tsa 'ña o tsa ku'i', e 'nga jmó'o si'i k̃ore jña. T̃iñi' jä tsa wii tsi' ngi' 'ni 'ña'a nijua' li'i k̃ore jña.”

“Matii 'le' jña tsa kö tä' kiä'a e 'nga jmati'i lö' lijua'a.”

Jmo' ikö' fui íristi' yi la'í chíjua'.

T̃iñi' fui' jú yi risi': la'í jú kuo.

Ímatö fui' jú yi risi':

- la' t̃iñi' jú chí li' chijmoo i',
- la' ímatö jú chí jmó'o la'í li' chikuo jú.
- Íma 'ni fui' jú yi risi': jmó'o la'í li' chikuo jú.

Ekï tsia kí' jmo'o yi

Engi chï ejä jua' jma kö fuï' jú yi ristiï.

Étsoo

Asiá

Elï fuï' jmo'o köchee jú ristiï kí' lajï fuï' ñí yi ristiï.

Étsoo

Asiá

Jmo' ñí Yi kí' íjmo'a íristiï yi “Moo jña tsa kua' chí”, jña jmä jña'a 'ni majä lijmo'o eni' taa.

Li jma ä 'ni lajï ñii jú jua'a majä jmajña'a jmo'o yi kiá':

- Jmo' íristiï yi lö' í ñi'i jña 'ne'e e jú 'neë jua'.
- Jmoo 'ni íi mï' kí' lajï jú ristiï.
- Kuoo 'ni mi' kiá' rë majä juq'a jú sia.
- Chaa tsi' la' ísï íristiï yi, moo kí' yi íchä'ä, ï tsa kasïï jña tsa ngi jú. Jú rijua' laa li' chï nga' lijua'a tïjña'a sama jmaleë jmo'o yi.

Jæ 'ni ñi laj̃ ne' jña jmo' lö' jú tajua' tsa.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

Ñi áji' ko'a yi íristi laa.

É kuñee jä ma j̃'a 'ni kö moo yi jnaa lanti.

Ï wi' jmóo kö moo yi laa.

Jmoo 'ni kö fui la' ísi jma kö fui' kí' ní íristi yi rəsi.

Moo. 240

l' \$ 100.00

Ekä kí' tsa sī. Túu Misë Marti

Lö' l' (Ñaloo í kuu 00/100 K.Ñ)

l' jñu l' l' a kí' jmoa jmï ijma chea tsi' ísi' see

Yiá Yetaa

Kua Michijuu, Ñíku' kiä 13 kí' s' agosto kí' 20 11

Liwí Garsí Säche

Tsa jnö kuu

Echaa tsi'i...

Yi rəsi l' kö moo yi kuö jú íkää jña ej' a kö esia, laj' jú che' ekiä l' chii nga', laj' laa l' :

- Móo: elaa jä l' moo 'nee jía ní yi j' a ejä j' a najua' kí' eti íkö yi j' a.
- La' ísi tsa kää 'má': la' ísi nátii kí' tsa kää 'má'.
- Lö' kiä: alö' l' ejä j' a o kää.
- Jú l' : elaa chíjua' e kuñee ejä j' a o kää kö esia.
- Íkuua jña jmi: ekiä jmi nátii ekuo ya rəsi.
- La' ísi tsa j' yi rəsi jña *firma*: la' ísi nátii kí' tsa jña *firma* kí' a.
- 'Ma jñä' yi: matii kiää ejä 'nee jñä' ä ní yi rəsi jña yi j' a kí' rəsi.

Rikiä nátii laj' jú che' laa kuö jú i tsa kí' moo yi.

Jee íkö' fui jma kö la' ísi fui' kí' yi rəsi erelt' nga' kö'.

Jmo' íristi yi.

Lí' 'ni jä tsa kiä táa tí íti jmi+ í 'wí sími' tá' ímajñi ñii kiä ñitii ímakö Pinii Jua kí' jeju+ Jee Matoo jña tia jii' laj+ etale' sée jmi sími' kí' jm+ laa. Íkä jma jä jmía jma kä'ä kö yi jii'a rijua' ma kuoa etale'a kí'.

Jmo' yi rəsi jña 'ne' íkö' fui elaa:

Engi chi'i é jú 'nga majä jma kä'ä yi rəsi.
Ekiä'ä jú machi nga' majä jma kä'ä yi rəsi.
Nijua' jmo' wí' jú kia'a, ájii' likua 'ne'e.

Jma kä' yi rəsi jña jú makiä'ä.

Moo. lí' \$

Ekä kí' tsa s. Túu Misë Marti

Lö' lí'

lí'

kí' kí' 20

Tsa jnö kuu

Nijua' 'naa wí' jma rəe yi rəsi jña lijma ä 'ni laj+ laa jú ngi'a.

Ékiä jmi+ ñí yi rəsi.
Laj+ la' ísí tsa nali' risiti íjä íti'a.
E rəni' jña rəjua' jú ñía.

Eli' kö jä moo kiä yi rəsi jña yi jï'a kí' rəsi.
 Eli' köre jú rijua' kí' yi rəsi jña yi jï'a kí' rəsi.

Nijua' 'nga wi' kö' la' jmakä'a yi rəsi.

Moo. _____ lí' \$ _____

Ekä _____ kí' _____ tsa sï. _____ Túu Misë Martí _____

Lö' lí' _____

lí' _____

_____ kí' _____ kí' 20 _____

_____ Tsa jnö kuu _____

Ekö'a tö íristi yi

Sii 'nï la'í lí' yi tea jña yi rəsi.

Yi tea

Rəsi

Jmati' laj̄t̄ jú ngi'a jña cha'a 'ni jú.

É jä l̄t' jmak̄i yi.

Ál̄t' jña áj̄i' eko'a yi t̄e'a jña yi res̄i.

Á lij̄ä s̄i'a yi t̄e'a jña yi res̄i.

Ekí tsia ñí jú rísti

a. Jmo' íristi yi jña jøe lajɔ́ jú rísti enali' ela' wi'.

Emalɔ́ kö' fuɔ́, jä nii makuo jó' tɔ́ ñí wɔ́ laa najua' lɔ́ **ñii chía**, itáa tɔ́la' **'ñii**; eja ma kí tsia emali' 'ñaá nga', majä 'ñë'ë kua' wɔ́ ñí eja jmóá, latɔ́ lilee jä lajɔ́ **loo** ejmalee yia tö jña lajɔ́ **jlo** kí' epí nga' te' kí' yee chii, lajɔ́ **lí** yí kí' kuo mi 'ma ku'a, jña matii yia' mi kí' jíá jmoo yia' **'li**.

Ñi' ínacrö chaá jøe lajɔ́ jú rísti enali' ela' wi' kí' íristi yi.

Jú rísti esa kiä ñii laa (') jña wuo' (j)	Jú rísti ekiä ñii laa (')	Jú rísti ekiä wuo' (j)
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Jmati' jú ngi'a 'ni.

É lijä lɔ́ jma kä' jú rísti laa.

b. Jmoo 'ni kö fut laj̄t jú r̄ist̄t̄ jña ñi ne'.

ñii

jñi chía

'ñii

loo

jlo

'li

ch. Jmo' laj̄ j̄ú í chía j̄ña jmat̄i' j̄ña kö (✓) r̄eli' j̄ña kö (✗)
esa r̄eli' lali't̄ eli sia kí' j̄ú jua'.

a) Kí' Fíi ekuḡ kuti j̄ñi chía.	
b) j̄ña er̄e' l̄i' Ñii kua 'm̄i jnaa l̄i' kí'.	
ch) Laj̄i chi majä tä'ä köa loo naa.	
e) Laj̄i jlo 'ma te' r̄e náoo.	
i) Kii kafuḡ 'ñii.	
j) l̄i' ma' jma nga' kí' Laj̄i lí.	
k) 'l̄i eä jmit̄i kí' l̄i'.	

Sit̄ r̄eli' nga' laj̄i j̄ú í chía w̄i j̄ú risit̄ esaa r̄e nee ñí ínacrö
la' majña.

Íjma 'ñaa

Ejä 'ng' jma 'ñä'a:

- Jmo' lajı́ jú rikiä majä chä'ä e jú rijua' ñí yi s̄ıa.
- Jmakut'ı́ la' jía jú rijua' ñí yi s̄ıa.
- 'Ne' jú rijua' chii nga' ñí yi s̄ıa.
- Jmo' eni' taa chíjua'a li' taañi' jña etsi'a.
- Jmakut'ı́ jú rijua' 'nee kiä yi ee jú.
- Kí tsi' ejä lijua'a ñí yi ee jú jña s̄ıı.
- Jee íkö' fui jma jma ree yi ee jú.
- Chä'ä la' jía jú rijua' kí' yi s̄ıa jña yi ee jú.
- Jmakut'ı́ álı́, áji' jña i jmo' jña s̄ıı yi s̄ıa jña yi ee jú.
- Chä'ä ejä li' kä' ejiä ñí yi s̄ıa jña yi ee jú.
- 'Ne'e eli sia kí' jú ris̄ıı e jua' matii kö esiá kiä tsıı o asiá kiä tsıı.

Jæ 'ni ñi lajɪ nɛ' jña jmo' lö' jú tajua' tsa.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

É moo yi si tsa kuɔ jú kiä ñitiï kiä ñítaa jejuï.
 Ì jñaä tä'.
 É kuñɛɛ jä kɔ'o moo yi laa.

'Ne' ní Moo yi fuo' yi sía.

ÑÍTAA: KUQA JÚ KÍ ÑITH
JÓO ÑÍTÁA: ÍJMOA YI
YI KIÄ: 18/2014-2015
MOO YI KÍ: 2015
JÚ RHLF: Lö' júchjua'.

Sätu Káa Jejuí, Maloo, íti Ñíkuí', s' noviembre 'ä kí' jm" ñii iö'ä.
Tii' jejuí kí' Kuä' ñii jnaa
Jejuí, Ñíkuí'.
TSA TÄ'

Esi' jna tñí' 'naa jää tsa si ÄGELI LOPE LORÉ JÑA GABRIEE LOPE
GUSMÄ, Tsa kuí' la' Íjmoa taa jña Tsa 'no' taa kiä IEEA, tä' Sätu
Káa Jeju', Maloo, íti Ñíkuí'. Tsa i natä' tii' jejuí si Kuä' ñii jnaa, íj
tea tii' kö ítalä' tsa kí' Jújmoa kí' jmatia yitii 'ö:öo tiiyé, lii jmi
tumi kiä ii kí' si' *noviembre* kí' jmi ñii nga. Eja fui jna 'näa, majä
kuo' 'näa laji lii jma ä'a eja 'nga.

Asee íkö liju'a, ejmo jna jmi laa majä si kö chii rëli' siä'a.

EJUA'
LAJĪ YI TŌA KĪ NGA' ASIÁ LIĒA TSA TŌ FUI
EJMA TII LAJĪ ETĪ JMA JÄ TSA EJÄ LII TE' JNA' RĒ
TSA KUQ JÚ KÍ ÑITH KIÄ ÑÍTAA
C. JUAQUİ LOPE GARSÍ

JÑIA ENGH'A TSOO

FUI FUI' TĪA KUA' WOO KIÄ 101, C.P 68476
SÄTU KÁA JEJUĪ, MALOO, ÍTĪ ÑÍKUĪ. 012835468173

Jmo' ní yi sja laji jú risti enali' ela' wi' jña chaa 'ni
jú ngi'a.

É taa jia yie Ägelí jña Gabriele.

Jmo' yi sja jña 'ne' íkö fui erø ki'i tsi' eli' ní yi si'ti.

Jmati' laj̄ j́ú ngí'a.

Ñí yi s̄ia émakiä j́ú rijua' ejä kí'i tsi'.

Étsoo

Asiá

É lijä.

Jmo' yi sia jña jmati' laj̄ j́ú ngí'a.

Ī ngtä' t̄j̄ jejui s̄i Kuä' ñii jnaa.

É táa ngtä'ä.

Áli' lii ítalä' tsa.

É orə li' lilee ítalä' tsa.

É táa kiää Ägelï Lope Lorë.

Jmo' lajï jú í chía jña sïi tiwoo kí' jú ti' rəli'.

Tiñí jóo íjā sïa la' ísï ñítaa, moo kiä yi sïa jña jmiï ñii.

a) Jmiï

b) Jú kiä tichí yi

Jmiï, si' jña jmiï ñii jmóa moo yi.

a) Tsa si yi

b) Íkuua jña jmiï

Tsa íkã rli' moo yi.

a) Íkã tsa tsoo yi

b) Tsa si yi

Jú risiï chíjua' ejä 'nãa kí' yi sïa.

a) Jú sia

b) Jú rli'

Ñí yi íjā sïa lajï ejua'a jña ejä 'neã sia.

a) Tsa si yi

b) Eyi risiï

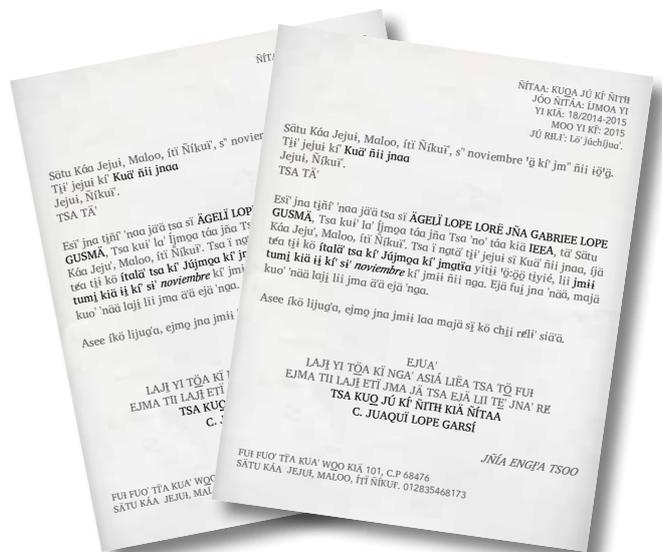
Ñí yi íjā li' la' ísï tsa, firma jña 'ma jñä' yi kí' tsa sïi yi.

a) Tsa si yi

b) Íkã tsa tsoo yi

'Ne' lajɨ la' ísì fuɨ' jɨã ñí yì sìa jña chijnii jña kö st.

r	j	n	i	ñ	a	i	k	u	a	a	ts
d	í	k	ä	ts	a	ts	o	o	y	i	a
w	x	m	r	y	u	l	ñ	s	r	t	s
s	v	j	ú	r	i	l	i'	j	d	a	ï
o	t	p	e	t	j	m	l	ú	f	a	y
ɛ	y	i	r	i	s	i	i	s	p	q	i
s	e	l	l	o	n	a	b	ï	k	t	ñ
í	k	u	a	a	jñ	a	jm	i	i	r	m
e	w	r	t	h	k	u	u	e	q	e	v
j	ú	k	i	ä	t	i	c	h	í	y	i

Jmo' íristīt̄t̄ yi.

Echaa tsi't̄t̄...

Yi s̄ia li' kö moo yi risīt̄t̄t̄ jmóo tsa lí' t́aa kiä kö ítī o ñít́aa kiä, laj̄t̄ jú che' ekiä li':

- Ju kiä t̄ichí yi: li' íj̄ä chí yi ís̄ia laj̄t̄ jú che' la' íli': la' ísī moo yi, kiä lö' j̄ä' yi mats̄oo, la' ísī o wuo' lil̄e ḱí' ñít́aa íjmóa yi jña jmīt̄t̄ ñii.
- Íkuaa jña jmīt̄t̄: íkuaa íj̄ä kas̄ia yi, jmīt̄t̄, si' jña jmīt̄t̄ ñii.
- Íkä tsa ts̄oo yi: la' ísī nátīi, t́aa kiä jña íkuaa tsa r̄li' yi.
- Jú r̄li': chíjua' t̄o 'n̄t̄ jú ejā lijua'a ñí e íristīt̄t̄ yi.
- Ē íristīt̄t̄ yi: li' íj̄ä chíi nga' wi', li' ñí jóo íj̄ä eja'a laj̄t̄ jú chí, eja' 'nga jña kuñ̄ee jua'a jú s̄ia, jú r̄li' jña eja' 'nea jua'.
- Tsa sī yi: la' ísī nátīi, t́aa kiä jña *firma* kí' tsa s̄īt̄t̄ yi.
- 'Ma jñä' yi: kiä ne' r̄li' kí' kö ítī o ñít́aa eja' kuo' í' kí' yi jmóa.

Laj̄t̄ yi s̄ia lii s̄ia jmīt̄t̄ t́aa jña makina jmóo yi jña ekuo'a jía t̄iñí jña moo chíia kí' laj̄t̄ tsa 'nea t́a' tañí jú r̄jua' laa.

Jmo'o yi eni' taa

a. Jmo' laj̄t̄ jú í chíia jña laj̄t̄ tsi't̄t̄ jú chíjua'.

a) Ì yie lí' tsa chíi tsīt̄t̄ nga'.

(Etsi'a)

b) Enga nóa matii machaa jna' jú.

(Taañi')

c) Maakí laj̄t̄ e 'nga majä li jmīt̄t̄.

(Etsi'a)

e) Emal̄t̄ x̄oo jna ejma ä 'ni.

(Taañi')

Éjã lí' tsia kí' jú í chía **a)** jña **e)**.

Nijua' jmo'o laj̄ jú í chía jña kö jä m̄', émalí' kö jä 'n̄e jua'.

É lijã lí' chíi nga' ejm̄'a kö íristi yi jña m̄' r̄eí'.

Jú samañía...

Matii ejm̄'o yi eni' taa, likuo' 'ni kö la' ílí' jmo'o yi. Majã lijña'a lí' chíi nga', t̄ijña ngi'í' chí' ejã 'n̄e juq' tsa kas̄i o tsa s̄i, j̄ojm̄' jmo'o 'lä fui la' jmo'o yi majã kuo'o m̄' kí', eni' r̄e jña lal̄i tsia íi óa majã taa wí' ni' ejã jú tsã 'ni jña kalí'í chíi nga' jña ejã 'no'o laj̄i tsa noo ngi' chía. Elaa jm̄ ää 'ni ngi' chí'í kí' íristi yi jña lí' r̄e nga' wí' matii jmo'o yi.

b. Jmo' eni' taa íristi yi.

Tijña jmo'o yi kö' fui jñä'a majä jmajña'a jña ílajj engi
chi'i jú sia.

Jú kuoa kí' ejä éla' ku'a

Manaa jmiyi' ma kuoa jú chi nga'.

Jmiyi' ma si Tiwí. Jma kö' ma o'a matii ma kuoa jú.

Ema tsatäa nga' jña lataa ma nóa matii ma 'læ'a.

Nijua' 'lä'a taa ejä ma nóa rø nga'. Ema lí'a rø nga'

kuoa jú. Tsa ma pi' jna tii jmiti jä.

—Jö ku'u 'ni ja'i chii —ma si'a jna latii íkuua.

—Tíla' sama ku'u jmakui'i, nijua' nee náchii wi'.

Laniti lí' majä chí mijä'a jmiti wuo. Asiá yi' mijä'a

manga. Ja ku'u 'ni ejä chii yi.

Ekï tsia kí' jmo'o yi.

Engi chï ejä 'neë jua' jma kö fuï' jú yi risitï.

Étsoo

Asiá

Elï fuï' jmo'o köchee jú risitï kí' lajï fuï' ñí yi risitï.

Étsoo

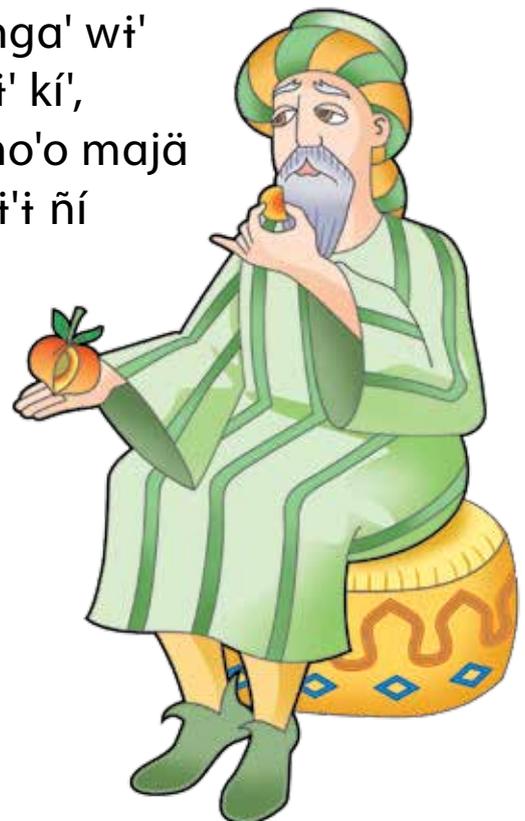
Asiá

Jmo' ñí Yi kí' íjmo'a írisitï yi "Tsotï suff", jña jmä jña'a 'ni majä lijmo'o eni' taa.

Li jma ää 'ni lajï ñii jú jua'a majä jmajña'a jmo'o yi kiá':

- Jmo' írisitï yi lö' í ñi'i jña 'ne'e e jú 'neë jua'.
- Jmoo 'ni íi mï' kí' lajï jú risitï.
- 'Ne'e lajï jú risitï ejä xö'ö 'ni nga' wi' jña 'ne' 'ni la' lijmo'o kuqa mï' kí', wuami', ekää jña lajï tsi'ti íjmo'o majä ju'a lajï ejä elï jmo'o etit tsi'ti ñí írisitï yi.
- Chaa tsi' la' ísi írisitï yi, moo kí' yi íchá'ä, ï tsa kasit jña tsa ngi jú. Jú rijua' laa lit' chii nga' lijua'a tijña sama jmaleë jmo'o yi.

J̄e laj̄i ñi ne' ets̄o jña mal̄i j̄ajma' cha'a jú laj̄i ej̄a ets̄o jú ngi'a 'ni.

Jmo' laj̄i jú ngi'a ets̄o jña cha'a 'ni jú.

E maj̄e'e 'ni eristi li' la laa.
Éla' li' eristi nii e maj̄e'e 'ni.
É li' ij̄a e maj̄e'e 'ni.
É táa jmoo ch̄ji.

Jmo' íristi yi.

Yi ee jú

E sïa jú íkã lajĭ tsa 'neë liñii jú jmoo í kí' tsoo roo jmi yï:

- Ekuñee jua'a kïa tsoo
- Ela' jia kí' tsa kï tsoo roo
- Ejä li' 'ñaa kí' tsoo
- La' jmoo í tsoo jña omi
- Ejä jmoo majä sakïa tsoo

Majä kuatä'a tii ijä chaa jú kuoa ísi' jñi tsami si' jejuí laa, yesaa jia laa kiä 7 kí' si' kö kí' jmiñ ñii kí' 2017, latiñ 10:00 ore.

JMOO 'NI Í Ē, KUA 'NI

Tsamĭ Sæ Manoo Marti Pere
Tsa tï kiä jñi tsami

Jmo' lajĭ etsoo jú ngi'a jña chaa 'ni jú.

Ī sĭi yi ee jú jña álijä.

É jú 'læ'a ijä chaa jú jña tsa.

Á jĭ' jña áli' lisiäa ijä chaa jú kuoa.

Élijä li' kï nga' tsatä'a ijä chaa jú laa.

Echaa tsi'i...

Yi ee jú li' kö eristi mi' ijä si jú kiä jna' o ea jú kí' lajã li o tãa ejã jmoo.

Ñi yi ee jú ekiä jú che' li':

- Ejã li o tãa ejã jmoo, jmiñ, jmiñ táajñaíjã li' jmoo ejã lisiá
- La' ísi jña tãa kiä tsao kí' jä tsa chí tãa u jlu' tsa jmoo

Ejä yi ee jú li' risti jña kömi' jú jña 'neë li' tãa ñi kö ijã kuatä' tsa tã jña ijnaa, majä ræ lijmo tsa.

Jmo' jña sii.

Jmo' laj̄i jú ris̄i est̄oo, jmoo jña laj̄i elaa jú í chi'i o fui' yi e jú ris̄i nátii jña sii 'ni ní fui ril̄i' t̄iw̄oo.

sia

tsa

íkä

jú

e

kia

ekuñee

jua'a

tsoo

kí'

ela' jia

k̄i

roo jmi yi

tsa

t̄i

chaa jú

íjã

kuatã'ã

ísi'

tsam̄i

jñi

ø

'ni í

jmoo

Ekö'a tō írisií yi

Sit 'ni la' íli' yi s̄a jña yi m̄a.

Yi s̄a

Yi ee jú

Jmati' laj̄ jú ngi'a jña cha'a 'ni jú.

É jä li' jmakī yi.

Áli' jña áji' k̄a jmā kö ela nií kí'a.

Etáa jmoa sia yi nī.

Ek̄i tsia ní jú risīi

a. Jmo' laj̄i jú í chía jña j̄e laj̄i jú risīi enali' ela' wi'.

Jä tä kua' **tää** ī yí' wí'.

Kö náyia' **tee** kí' sij̄ni.

Tsi **lä'** j̄i t̄īi wuó.

'M̄i' **la'** īi Yetáa li' líyie.

Mes̄i kí' këyi lī **ekuo**.

Kuo S̄ē li' **ekuo**.

Jmati' jú ngi'a 'ni.

É lis̄i ní jú risīi majä lijuḡ'a kí' jä tsa īi ts̄īi tsa sa īi ts̄īi.

b. Sɪt 'ni la' ísɪ jmɑ̃ kö nɛ' tɪt la' íjnaa ñii jña la' ílt'.

c. Jmatii ñí íristī yi eko'o la' ítsoo laj̄ jú rist̄i laa.

tee

t̄i 'na tso

simit̄i

ekuo

k̄i ki'

ela'

tsi

eyi

mes̄j̄

'mi'

Ñí íli' w̄o kí' at̄ä Juliä tä' fū t̄i 'na tso _____ ja'
koo, jmakü'ä tä kua' _____. Tsami kiä'a jmóo
kū tsami eli' ñii _____, matii jñatä' tsa kūa ejä
jñi'a tsi _____ kiä koo náyia' _____.
Matii t̄i or̄e ku'a At̄ä Juliä chii mes̄j̄ _____ kí'
jña t̄e'a laj̄ tsa köju' majä ítä'ä r̄e kölee.

Jma ti' jna laj̄ ejma 'ñaa

Ejmó' jna' la'

Jmoo kö ejä majñä'a majä lijua'a t̄jñaa jú r̄jua' ñí íristī yi.

Jmo' laj̄ jú r̄istī enali' ela' wi' ñí íristī yi jña jmati' laj̄ jú ngi'a.

Lii chee kuñee ki'a 'ma chí ñí kua' woo*

Er̄li' nga' laj̄ tsa siä jm̄kūi laa, ete' jna' taañii ejä lii ki'a 'ma chí ñí kua' woo elii chee tö' woo, jía machi nga' jmi, chii nga' yée, chí taa, li tsa kiä jmi jña laj̄ ñii lii tsaí. Lakö ñí jm̄ kūi, esoo t̄yí' li' tö'a laj̄ ñii 'ma jña chee lii kö tsoo 'ñää nga' echa laj̄ ñii esia ñí kua' woo. Li' 70% tsaí esia ñí kua' li' ejmoo wi tö'a laj̄ ñii 'ma kí' noo 'm̄' jña íli' 'nä noo r̄e'.

Ejja noo chí ñí kua' woo, ejmóa fui nato' karo, rifui wuo'a o ki'a 'ma li' jä tsaí laj̄ ema chí noo ñí woo. Matii jía jm̄ sia machee machi tsaí la' íli' nga ts̄' ejä li' tsoo laa yii, wi tö'a laj̄ ñii 'ma ejä mal̄ jm̄ wuo' tawi 'yie.

*"Consecuencias de la tala de árboles", adaptación del texto tomado de: http://www.miclubparrot.net/index.php?view=article&catid=67%3Amedio-ambiente &id=165%3Aconsecuencias-de-la-tala-de-arboles &tmpl=component &print=1&layout=default&page=&option=com_content, consulta realizada el 10 de junio de 2012 a la 1:45.

É jä la' ís̄i íristi yi laa.

É jú rijua' lii kiä íristi yi laa.

'Ne'e jú rijua' jña jú chí fuo' ñí íristi yi.

Jmo' íristi yi "Lii chee kuñee ki'a 'ma chí ñí kua' wõo"
jña jmati' la'í chíjua'.

É jú jä li' k̄i nga' kiä íristi yi.

É jä lí' tsai esia ñíkua' ejmoo ki'a 'ma chí ñí kua' woo.

É la' jä j moo tsa ítsai lajı̄ noo 'mĩ'.

Jmo' íkõ' fui írisiı̄ yi.

'Ne' jú rijua' jña jmatı̄' lajı̄ jú ngı̄'a.

É tsoo jä lí'.

É j̄ä l̄j̄ jmoo tsoo j̄ä.

E j̄ä lii kuñee kí' tsoo j̄ä.

'Ne'e laj̄t̄ la' íli' íristīt̄ yi.

Jmo' íristīt̄ yi tsoo laa jña s̄it̄ ní fui tiwoo la' j̄á jú rijua'
ní yi k̄éa.

N̄a kiä j̄ kí' s̄i' *mayo* kí' j̄m̄it̄ níi 2017. Jna Marisol kango
j̄ñi íjmoo m̄i tsam̄t̄ náj̄ñ̄a Jabiee r̄ö'ö ewí l̄iw̄ia ísi'
ñit̄it̄. Juä ñ̄a' a maj̄ä j̄i'í jna, jmoo ch̄i t̄si'.

Siti é jú ri 'lɛ' ejä kiä jmakö fuɪ kí' ñí yi kéa.

Íkuaa jña jmit:

Íkä tsa tsɔo yi:

Jú jua'a:

Tsa s̄i yi:

Jmoo jmit̄i sta, jú l̄i' ejmoa, s̄i't̄ yi, j̄e'e la' jña jmo'o la'
matii s̄i't̄.

Jmo' írist̄i yi.

Ñí jeju+ kë Kua Jmiki chee kö jú jmoa kí' jma ää laj̄i tsa
jñii kafé, majä ch̄ii nga' wi' kuo mi laa. Laj̄i tsa 'nēe t̄i
lijmoa kö yi m̄ia íkã tsa chí táa kiä tsa jmoo táa kafé
majä lii jma ēa ñí ju jmoa.

S̄i't̄ laj̄i jú chí e 'nēe kãä ñí yi ēe jú.

Táa lilee jmat̩i̩a

2

Tsa siy̩i j̩ña tsakä':

- Jua' 'ni t̩i̩t̩ j̩ú r̩is̩i̩t̩ laj̩t̩ j̩ú k̩i̩ t̩s̩i'̩t̩ ku̩o mat̩i̩t̩ jmo'o táa j̩ña laj̩ä 'ñ̩a'a kí' jmo'a t̩j̩ñ̩aa.
- 'Ne'e j̩ú r̩jua' j̩ú chí er̩ikiä ñ̩í laj̩t̩ ír̩is̩i̩t̩ yi.
- Jmo' eni' taa laj̩t̩ ír̩is̩i̩t̩ yi j̩ña 'no'o laj̩t̩ j̩ú chíá r̩i 'l̩e' ñ̩í yi.
- 'Ne'e la' íl̩i' j̩ña jmakui't̩ táa jmoo j̩ú r̩is̩i̩t̩ kí' köchee ír̩is̩i̩t̩ yi.
- Jmoo laj̩t̩ jmi̩t̩ li s̩i'̩t̩: j̩ú l̩i' la' íjmo'o, s̩i̩t̩ yi j̩ña jma r̩e'̩e mat̩i̩t̩ s̩i̩t̩ kö yi.
- S̩i̩t̩ 'ni la' j̩ña jmas̩i̩ laj̩t̩ ír̩is̩i̩t̩ yi jmo'o ínee j̩ú r̩ikiä, jmal̩i't̩ o jmas̩i̩ j̩ú r̩jua' j̩ña la' l̩i' e̩e yi.
- 'Ne'e köchee la' íl̩i' kí' juua l̩i' ñ̩í íj̩ä s̩i̩a.

Íjma 'ñaa

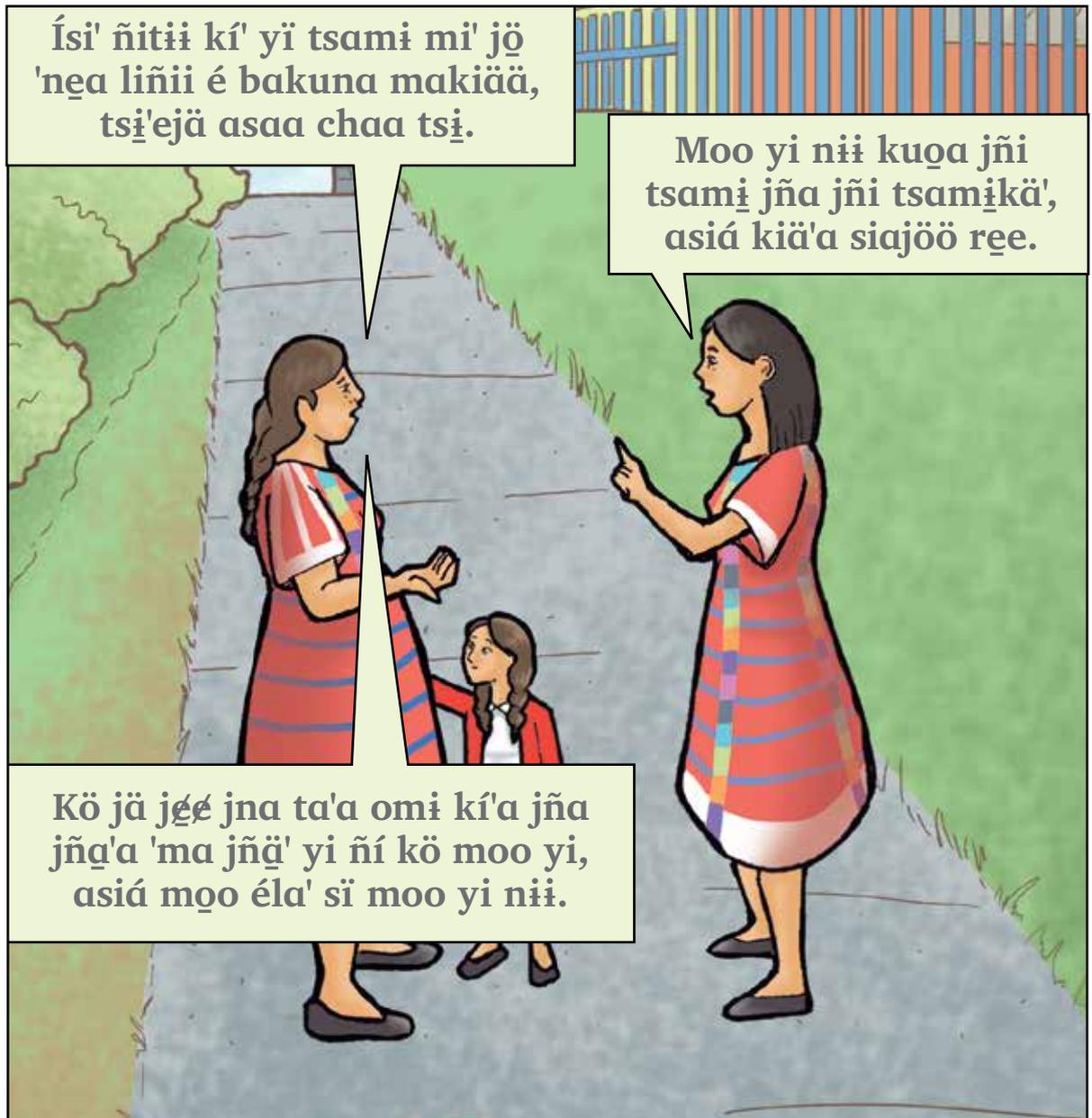
1

Ejä 'nq' jma 'ñä'a:

- Jmo' lajɿ la' ísì jña la' ísì ímatö jú chí, jɛɛ la' lí' ɛɛ yi jña lajɿ ñí ne'majä chä'ä lajɿ ñii jú rijua' ñí yi tö lajɿ tsoo siä' tsa ñijmɿ.
- Jma ngɿ chí' la' rilɿ' ñí yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ, majä jma kuɿ'ɿ ɛɛ yi.
- Kiä 'ni jña 'ne' íkö' fuɿ jú rikiä jú chíkí' yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ majälii rɛɛ lajɿ ñii ejä 'nqakí' jú rikiä ñí yi.
- Jma 'ñaa 'nila' jmo'o yi eni' taa, likó'o lajɿ jú lii 'lɛ'ɛ lí' ekää jña efuɿ'a.
- 'Ne'e lajɿjú kí tsfa ejä li tsa sɿɿ ñi kö yi mɿa.
- Sɿɿ kö yi mɿa lí' rɿ 'lɛ' lajɿ jú kí tsfa ma jua'a.
- Jɛɛ íkö' fuɿ jña jma rɛɛ yi mɿa.
- 'Ne'e la' rilɿ' ñí yikí' yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ jña yi mɿa.
- 'Ne'e ejä 'nee juq' jú jia ñí yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ jña yi mɿa.
- Kö' jɿtö yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ jña yi ɛɛ jú.
- Jma lí lajɿ wuo' kiä mɿ' 'ñee jña ekiä mɿ' 'ii yí'a ñíli' írisɿɿ yi.

Jee lajɪ ñí ne' etsoo jña jmo' lajɪ jú chaa tsa, malɪ
jajmɔ' cha'a jú lajɪ eja etsoo jú ngi'a 'ni.

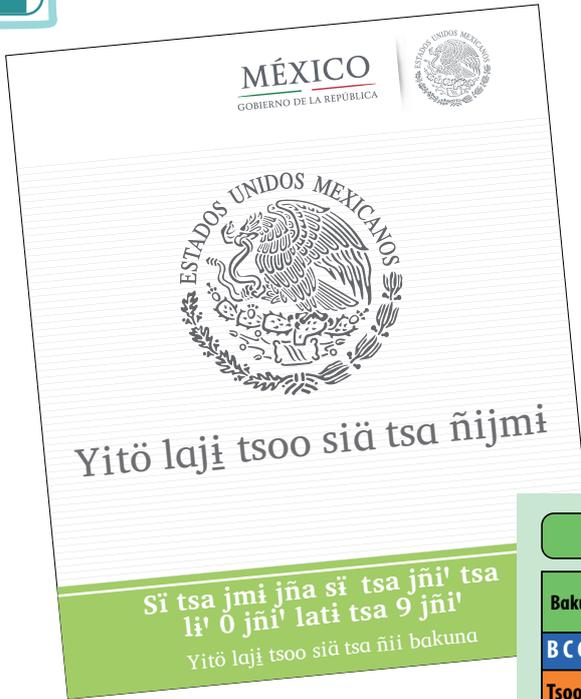

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

É moo yi jä li'jmo' kí' tsami.
É táa jmoo moo yi lanti.
I jmoo ñii moo yi laa.
Áji' majee ñii moo yi lanti.

'Ne' 'ni ní Moo yi fuo' kia'a yi tö lajü tsoo siä tsa ñijmi, jmo' la' isi jña la' isi ímatö jú chí yi: ~~jæ~~ lajü ní ne' jña la' íjnaa ñii. Malü jä jma', chaa jú jña tsa jña'a kí' lajü jú ngi'a.

Yitö lajü tsoo siä tsa ñijmi

JÚ CHÍ KIÄ NÍ YÍ

Ñii jmi yi:

Tsamí ()	CURP:
Íti ñitää:	Tsañi' ()
Jmii kiää jña la' isia:	
Íkuua jña jmii ltsiä:	
Íe:	

Ñiili' jia lajü ñii bakuna

Bakuna	Tsoo jmoo í	Ja' fui t'a	Jmii ñi'a jña fui t'a	Jmii ti' tsa á bakuna
B C G	Tsoo ju' jmi yi	Kö' fui	Matii ltsiä	
Tsooyië misóo	Tsooyië misóo	Tijña	Matii ltsiä	
		Ímatö	2 si'a	
		Íma'ni	6 si'a	
'Ñaa tso kö ijia	Tsoo si' tiluu Jú' ñaa Tsoo yig' ea Tsoo liwua tñi Ejmoo 'i' lajü kí' tsoonee	Tijña	2 si'a	
		Ímatö	4 si'a	
		Íma'ni	6 si'a	
		Ímaki	18 si'a	
D P T	Tsoo si' tiluu Jú' ñaa tsoo yig' ea	Tijña	Matii ltsiä	
		Eluo pii	4 ñi'a	
Tsoo jii' ñi' la fui	Tsoo wi' tú' wi' jii' ñi' 'la fui	Tijña	2 si'a	
		Ímatö	4 si'a	

É lijä kí' tsí' kiä moo yi laa 'lä jóo.
 E lijä lí' kọ'a jma kii ñii jnaa ñi jma kö fui tisi' kí' moo yi.
 É ñii jú rjua' kiä ñi moo yi.

Jmo' nga eja íristi yi.

Matii l̥ ekajmo'o jú rijua' ejä kiä ñí yi tö laj̥ tsoo siä tsa ñijmi, chaa r̥ laj̥ jóo jña si'í kö *número* (t̥i 1 jña lat̥i 7) ñi' j̥t̥o jóo, ejä t̥i'.

- Bakuna
- Jm̥i ñi'a
- CURP*
- Jm̥i ta'a
- Ja' fui ta'a
- Tsoo jmoo í
- Jú che' kiä ñí yi

S̥i tiw̥o jú ti' er̥li'.

Bakuna si̥ DPT 'ne̥e ts̥a á:

- a) Lat̥i ä ñi'a
- b) Lat̥i 'i ñi'a
- ch) Matii l̥siäa

Laj̥ jú rijua'kí' ñí íl̥i' j̥i laj̥ ñii bakuna 'ne̥e jua':

- a) Laj̥ fui 'n̥a ts̥a jñaá simi' t̥i ts̥a á bakuna.
- b) Laj̥ bakuna, ekí' laj̥ tsoo jmoo í, ja' fui' ta'a, jm̥i ñi'a jña jm̥i t̥i' ts̥a á.
- ch) Laj̥ bakuna ejmoo 'li' sa 'ne̥e ~~ee~~ simi', la' íl̥i ché' yiä jña lichii ~~ea~~.

Laj̄ bakuna si SABIN jmoo t̄a e e simi' maj̄a:

- a) Asiá lii 'ñaa tsoo kí' ja' jñä.
- b) Esa kuḡ litso'a kí' tsoo nee.
- c) Esa kuḡ tsoo liwua t̄i.

Sii la' ísi laj̄ joo o laj̄ jú j̄a kí' yi tö laj̄ tsoo siä tsa ñijmi, eja esaa j̄a ñi moo yi.

Yitö laj̄ tsoo siä tsa ñijmi

JÚ CHÍ KIÄ NÍ YĪ	
Ñii jmi yi:	CURP:
Tsami ()	Tsañi' ()
Íti ñit̄aa:	
Jmit̄ kiää jña la' ísia:	
Íkuua jña jmit̄ l̄is̄iäa:	
Ísi' jñiá jmit̄ naa:	

Ñíli' j̄a laj̄ ñii bakuna

Bakuna	Tsoo jmoo í	Ja' fui t̄a'a	Jmit̄ ñi'a jña fui t̄a'a	Jmit̄ ti' t̄s̄g á bakuna
B C G	Tsoo ju' jmi yi	Kö' fui	Matii lisiäa	
Tsooyië misóo	Tsooyië misóo	Tijñaa	Matii lisiäa	
		Ímatö	2 si'a	
		Íma 'ni	6 si'a	
'Ñaa tso kö ij̄a	Tsoo si' tiluu Jú' 'ñaa Tsoo yig' eä Tsoo liwua t̄i Ejmoo 'li' laj̄ kí' tsoonee	Tijñaa	2 si'a	
		Ímatö	4 si'a	
		Íma 'ni	6 si'a	
		Ímaki	18 si'a	
D P T	Tsoo si' tiluu Jú' 'ñaa tsoo yig' eä	Tijñaa	Matii lisiäa	
		Eluo pii	4 ñi'a	
Tsoo j̄i' ní 'la fui	Tsoo wi tú' wí j̄i' ní 'la fui	Tijñaa	2 si'a	
		Ímatö	4 si'a	

Echaa tsi'i...

Yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ, li' moo yi ki' nga' ejä kuɔa lajɿ ínee ñitáa kí' tsamɿ tä' ñí kua' wɔo kiää. Ejä jɿ'a sée jmi tsa kö ju' tsatä' simi' li' ɔ latɿɿ 'i ñí' majä tsa jña tsa tɔ'a bakuna jña tsoo jä lijmoɔ jöa.

Yi tö lajɿ tsoo kiä tö jóo kä' nga': lajɿ jú chí kiä ñí yi jña Ñí íli' jia lajɿ ñii bakuna.

Ñí jóo jia jú che' kiä ñí yi ejä tɛa:

- La' ísi' yí tsañi' o tsamɿ
- Ísi' jña íjä kuaa jña jmi jña séa
- Jmɿɿ lɿsiäa tsami'
- Íli' lɿsiäa tsami'
- Jmɿɿ tää yi tsami'
- Íjä tää yi tsami'

Ñí jóo kí' jia lajɿ ñii bakuna, ejä li' lajɿ jú tsoo rɿɿ':

- Bakuna
- Tsoo jmoo í
- Ja' fui tɔ'a
- Jmɿɿ ñi'a
- Jmɿɿ ti' tsɔ á bakuna

Yi tö lajɿ tsoo kiä la' kö moo yi kuo' kɔ' jña kö kuo' tɿkä', íjä tɛa jú che' kí' Ñitáa jmoo í tsoo lí' tsa jña kiä ne'jnaa la' íjmoa í majä ~~re~~ siä tsa.

Jmo'o yi eni' taa

Jmo' fut' jú ris̄ī laj̄ä chim̄ī.

a) Liyia', ewí r̄ēē li' x̄ȫö j̄ä 'ni.

(Efūī'a)

b) Jua' 'ni si' jna éla' j̄ä l̄ī.

(Ekǟä)

ch) É wi' liyie' li' ílaa.

(Efūī'a)

e) Eli' mi' ts̄ī wí jmo'o lan̄ī.

(Ekǟä)

i) K̄ī ts̄i' fut' jú s̄ī maj̄ä lijua'a laj̄ī t̄ȫ ñii.

Jú samañia...

Matii jmo'o yi li' r̄ēē nga' 'nó'o laj̄ī eli' ts̄ia li' ekǟä o efūī'a, la' íli' ekats̄ä ejma k̄ä'a o kö kuñee liyie, t̄īī jmīī ñii o li' jú tso. Esafūī'ī nga' lima'a laj̄ä la' jmo'o ñí íris̄īī yi, ni jua' li' kö jú ch̄aa o kí' ja', t̄ȫ jú li' kīä fūi' jú r̄ī 'l̄ē' jú k̄ǟä, efūī'a o 'lä fūi' jú t̄īī jmīī ñii. Matii jmo'o jmoo í nee ejma 'ñä'a jmo'o yi kia' maj̄ä ch̄ä'a laj̄ī jú chí r̄ījua' ñí yi jña jmoo 'ni íī jñä'a matii j̄ēē laj̄ī m̄ī j̄iā ñí íris̄īī yi, ejä laa jmā ä jna' liī ēa ñí laj̄ī jú chí ris̄īī ejä li' k̄ī ts̄īī jna' k̄ī nga' kí' íris̄īī yi.

Jmo' eni' taa laj̄ī jú chia laa.

T̄ȫ o' kīä
íj̄ä tsa á jña wuō chii
t̄īī jmī jña t̄īī wuo.

(Ch̄īȳī)

Jña jna jə'ə é jä siaa ñí jm̩kui,
jña jna jə'ə laj̩ ejä siaa ñí kua' wəo.

(iʉtW)

Li' si̩, li' jmi' sia',
li' na 'ma o li' nañí,
jña tsoa tsa jmóa kö j̩
jña jä tsarö'a li' köəə.

(tʃstW)

Ek̩ tsia kí' jmo'o yi

Éjú risi̩ ejmoo fu̩' k̩i matii ejm̩'o.
Ejmoo fu̩' k̩i matii ejm̩'o köchee jú chia.
É kí' li' jm̩o ch̩i 'ña'a ejm̩'o eni' taa.
Énoo jna laj̩ jú kuə tsa 'ña kiä kí' ejä jmo'o yi jm̩o jna.

Jmo' ñí íjm̩'a yi “Jú chaqa kí' yia' jña ki 'la'”, ñí Yi kí' íjm̩'a, jña jma 'ña'a 'ni majä lijmo'o eni' taa.

Li jm̩ ä 'ni laj̩ ñii jú jua'a majä jm̩ñä'a jmo'o yi kiá':

- Jmo' írisi̩ yi lö' í chi'i jña 'ne'e e jú 'neə jua'.
- Jmoo 'ni íi m̩' kí' laj̩ jú risi̩.
- 'Ne' laj̩ ñii jú ri 'lə' kí' írisi̩ yi jña jma 'ña ñii íköchee s̩ la' jä lijua' 'ni.
- Chaa ts̩' la' ís̩ írisi̩ yi, moo kí' yi íchä'ä, ï tsa kas̩ jña tsa ngi jú. Jú rijua' laa li' ch̩i nga'jua' jna t̩jña sama jm̩lee jmo'o yi.

Jæ 'ni ñi laj̄ ne' jña jmo' lö' jú tajua' tsa.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

Ema j̄'a 'ni kö moo yi jnaa lanti.
É kuñee jä s̄ia moo yi laa.

Jmo' laj̄t̄ jú ris̄t̄ enal̄t̄' ñ̄j̄' ínacrö j̄ña jmat̄i' laj̄t̄ jú nḡt̄'a
j̄ña la' ís̄i r̄el̄t̄' jóo kí' yi m̄j̄a.

<i>Firma</i>	Tsa s̄i yi	Íchijua' kuñ̄ee
Íkã tsa ts̄oo yi	Íkuaa j̄ña jmit̄i	'Ma j̄ñã' yi

Ñí jóo yi ekiä nátii la' ís̄i tsa íkã ris̄t̄ yi m̄j̄a s̄i:

La' ís̄i jóo yi íkiä jmit̄i, s̄i', jmit̄i ñii j̄ña íkuaa tsa s̄t̄t̄ yi m̄j̄a:

Ñí jóo yi ekiä nátii la' ís̄i j̄ña firma kí' tsa s̄t̄t̄ yi m̄j̄a s̄i:

Ñí jóo yi íchijua' jú chí ejä kuñ̄ee s̄j̄a yi m̄j̄a s̄i:

Ne' kūo i' kí' moo yi s̄i:

Joo' yi m̄ia.

Sätu Káa Jejuí Maloo, N̄íkuí'. Íkiä 19 si' juukí' 2017

C. Tsot̄i Ebarito Abendä Ortee
Tsa Itáa Chima' la' lí' lée
Sätu káa jejuí maloo. N̄íkuí'.
Tsa kua

Tsaíj̄na' s̄īyi. CC. Jabiee Lope Sárate, Bii Sätu Gusmä jña Lëë Cid Hernä, Tsakui', tsa 'no' táaj̄natsajma ee jmootáalí' ínookí' ínachiiñitáalaa, fui'ñiyilaaesí'í'j̄na' íká 'ni' elí' jua' jna' jú r̄e íj̄amí'í' líi jma ee, kuo'okö' ju' jñifuo' kí' ñitáaíkiä 24 kí' si' juukí' jmí'í'ñiilaa, íj̄ajmí'í'ni'í'júnalí' íjmóoj'í' kí' 42 mooyi te' ñití'í'ímaköj̄naímatö kí' tsajmatí' yikatsootí'í'ñiyilaalí' ínooetí' Ñitáatí'ljmatí'atsayi Tsakä' kí' N̄ijmí' (INEA).
Ekuo' jna' 'ni' nga' lijma' kí' jma e'e jmoochí'íkätsajmatí' yikiätsakä', t̄ij̄naatama' jua' jna' kö' lijma' ejälí' jútsoo.

EJUA'

Jabiee Lope Sárate Gusmä	Bii Sätu
_____	_____
Tsakui'	Tsa 'no' táakiätsajmootáainoo

Lëë Cid Hernä

Tsajma ee

c.c.p.el Lic. Marko L. LiöMartí, tsajmooí' táakiä IEEA zona 2014 Tux. Oax.

Jmo' laj̄i fui' kí' yi m̄ia jña cháa r̄e t̄i joo t̄i s̄oo.

Joo yi	Cháa r̄e laj̄i joo yi
Tsa si yi	1.
'Ma jñä' yi	2.
Íká tsa tsoo yi	3.
Íchijua' kuñee	4.
Íkuaa jña jmí	5.

Echaa tsi'i...

Yi m̄a li' kö moo yi s̄a r̄li' íkã kö ñitáa ítã' tsa kiã jejuí o jä tsa lí tãa, íjã m̄a kö esia jña chijua' kuñee jä lí' jmóa yi. Laj̄ jú 'nee jía ñí lí':

- Íkuua jña jmī: íkuua íjã s̄a yi, jmī, si' jña jmī ñii.
- Íkã tsa tsoo yi: la' ísi nátii, tãa kiãä jña íkuua tsa r̄li' yi.
- Íchijua' kuñee: íjã s̄a laj̄ tsoo lí' o jú kí tsiã r̄jua' kuñee lí' yi m̄a jña jua'a lajã lí' e 'nga jejuí kóa.
- Tsa si yi: la' ísi nátii, tãa kiãä jña *firma* kí' jä o laj̄ tsa s̄i yi.
- 'Ma jñã' yi: n̄jua' kiãä tsa o kí' ñitãa.

Jmo' lö' jú tajua' tsa.

R̄e: Tëë, éla' l̄ jñi' jña chií taa jña jm̄ laa.

Temio: E 'lí' nga' l̄, siaa moo é jmoo s̄jñi' si' see ka' kí'.

R̄e: Ekii l̄ lajã la'... Asaa ði 'ni tsi', tsóo jna' tsam̄i jmā e tsa itãa majã likuo'a jna' jóo kuiñí.

Temio: Tsi' ejã 'nga jmóo.

R̄e: Kö yi m̄a, ejã si' jna' wi ka i jna' kuñee kí' jm̄ jña kuua jma ää jna' jña kuiñí majã kee tsi'i si jñii.

Temio: Maa jmóo jna'.

Lat̄ī mal̄ilēe jú ch̄a R̄ē jña Temio, jmat̄i' laj̄ī jú ngi'a
majä l̄ī j̄ajm̄a' st̄i' yi m̄īa.

É jú chí list̄ī t̄īñī j̄ä k̄i' ñi' yi m̄īa.

Éj̄ä l̄i' kuñ̄ee list̄ī ñi' yi m̄īa.

É j̄ä 'nēa kūōa 'n̄a m̄īa.

É jú chí list̄ī íts̄ä ñi' fut' yi m̄īa.

Nijua' 'nga w̄i', jma ~~re~~ yi m̄ia jña lijma ä 'ni laj̄i laa jú ngi'a.

Laj̄i jú li' risīi ñí yi m̄ia engi chí.

Étsoo

Asiá

Jú rijua' li' emachī nga' kí' tsa ítsoo yi.

Étsoo

Asiá

Ñí yi m̄ia esīi jmīi, íkã tsa tsoo yi, jú jua'a, la' ísī tsa jña *firma* kí' tsa s̄īi yi.

Étsoo

Asiá

Esīi jña wuo' kã' t̄iñí wuo' kí' la' ísī tsa jña íl̄i yi.

Étsoo

Asiá

Esīi íjñaa woo jña kãä fui s̄īi matīi l̄i jña jmale'e íkõ fui' jú yi risīi.

Étsoo

Asiá

Jmo' yi m̄ia íkã jä tsa jña mi'a kuakea íkõ' fui jña lijma ä laj̄i laa jú ngi'a.

Engi chí laj̄i jú risīi enali' ñí yi m̄ia.
Laj̄i la' ísī tsa enasīi ~~re~~li' nga'.

Ekö'a t̄ö íristi yi

Nee jna' la' ñí íjma 'ñga laa Yi t̄ö laj̄t̄ tsoo siä tsa ñijmi jña yi ee jú. Elii jua'a 'ni lö' 'nt̄ la' ílt̄' jma kö yi íristi nt̄.

Yi t̄ö laj̄t̄ tsoo siä tsa ñijmi

Yi m̄a

Sit̄ jña chaa 'ni jú.

Éjä lt̄' jma k̄i.

Ált̄' jña áji' ko'a jma kö ela nt̄ kí'a.

Etáa jmoa sia yi nti.

Ekí tsia ní jú risii

a. Jmo' laj̄ jú risii eja che' ñi' nákrö ju' rij̄ni estoo jña
jæ eja li' jma kä'.

chi	jma kä'	tíluu
	kä	ela'
tä	sí	ekää
	tö	ewua
'ma	tsi'a	ï
	wi i'a	sö
	palö	

b. Sii kö yi m̄a likó'o laj̄i jú risit̄ enasit̄ ñ̄i ju' nákrö r̄ijn̄i.

'ma	
t̄iluu	
kä	
eñii	
jma kä'	
ela'	
tä	
sö	

T̄ii lö' eja mal̄i 'ña'a, sii er̄eli' nga' laj̄i jú risit̄ estoo.

Jú risit̄	Ñii risit̄ er̄eli'
tan	
kon	
tsuloo	
mikui	
mami	
kuan	
jmi ro	
kat	

c. Sii tiwōo laj̄t̄ jú risii eja ch̄ä'ä risii er̄eli' nga'.

Kin	Ki
Kee	Kee
Kui	Kui
Son	Sö
Kä	Cä
Sí	Sii
Juan	Juä
Tika'	Tik̄ä'
Tsa	Dsa
Tsokua	Tsokuá

Ñi jmatō chikō' jú jua' estōo, sii tiwōo jú risii er̄eli' risii.

Kuo' kí' 'ma nīt̄ yutun li' yii nga'.

Kuo' kí' 'ma nīt̄ yuku li' yii nga'.

Ñi jmīt̄ kí' 'li tsa 'nīt̄ nga' lii yii kuaan.

Ñi jmīt̄ kí' 'li tsa 'nīt̄ nga' lii yii kuaa.

Ñi 'ma 'wi' esi' ju' jñ̄t̄ nee kö sii tä taka.

Ñi 'ma 'wi' esi' ju' jñ̄t̄ nee kö sii tä teku.

Íjma 'ñaa

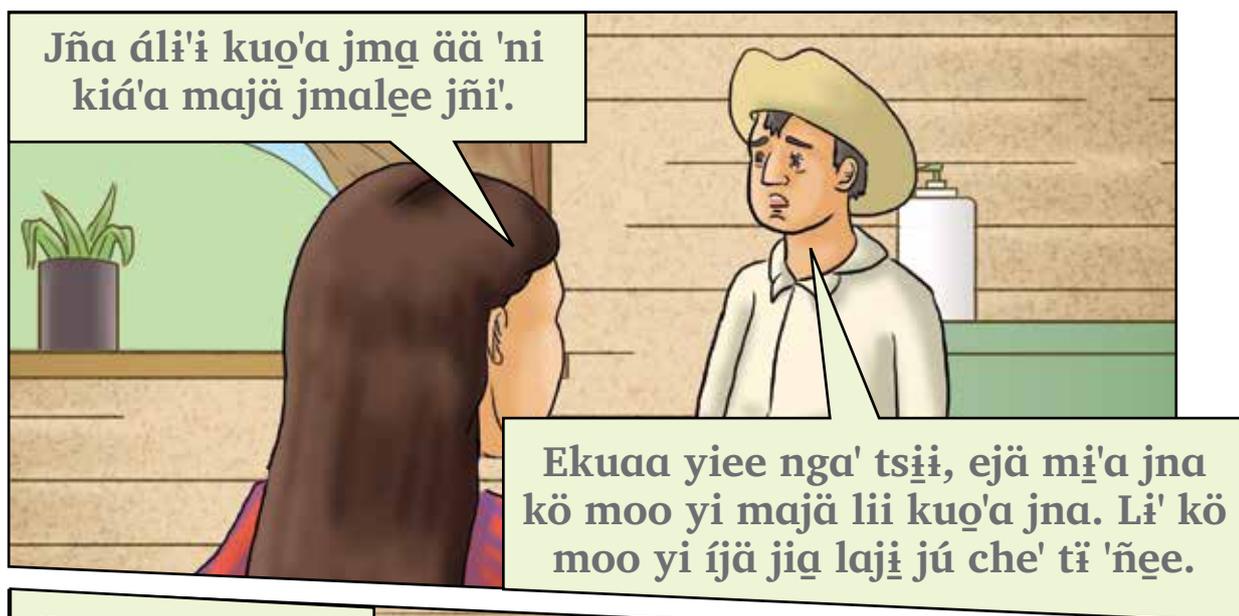
2

Ejä 'nã' jma 'ñä'a:

- Jmo' laj̄t̄ la' ís̄i jña la' ís̄i ímat̄o jú chíma jä ch̄ä'ä laj̄t̄ ñii jú rijua' ñí moo yi t̄ä yi tsa.
- Jma nḡt̄ chí' la' r̄l̄t̄' ñí moo yi t̄ä yi tsa, majä jmakut̄'t̄ ēe yi.
- Kiä 'ni jña 'ne' ík̄o' f̄ut̄ jú chí r̄ikiä kí' moo yi t̄ä yi tsa majä lii r̄ēe laj̄t̄ ñii ejä 'nãa kí' jú r̄ikiä ñí yi.
- Jmã 'ñaa 'ni la' jmo'o yi eni' taa likó'o jú r̄i 'l̄e' la' yia ts̄a.
- 'Ne'e laj̄t̄ jú kí ts̄a ejä li tsa s̄it̄ ñi kö yi rijua' la' jma ch̄ia m̄ãa këyi.
- S̄it̄ kö yi rijua' la' jma ch̄ia m̄ãa këyi l̄t̄ r̄i 'l̄e' laj̄t̄ jú kí ts̄a ma jua'a.
- J̄ēe ík̄o' f̄ut̄ jña jma r̄ēe yi rijua' la' jma ch̄ia m̄ãa këyi.
- Ne'e la' r̄l̄t̄' ñí yikí' moo yi t̄ä yi tsa jña yi rijua' la' jma ch̄ia m̄ãa këyi.
- 'Ne'e ejä 'n̄ēe juã' jú jia ñí moo yi t̄ä yi tsa jña yi rijua' la' jma ch̄ia m̄ãa këyi.
- Kö' j̄t̄t̄o moo yi t̄ä yi tsa jña yi rijua' la' jma ch̄ia m̄ãa këyi.
- Jmakut̄'t̄ laj̄t̄ ñii wuo' kiä m̄t̄' ejä sia ñí jújmi kí' tsa jejui.

Jæ 'ni lajî ñí ne' etsoo jña jmo'e jú tachqa tsa, jájma' jì' 'ni lajî estoo jú ngi'a.

Éli' ñii íristi yi 'nee jua' tsañi' nti.
Etáa jmoo moo yi lanti.
Ì jmoo ñii kí' moo yi lanti.
Áji' maje'e ñii mo yi lanti.

'Ne' ñi Moo yi fuo' kia' moo yi tä yi tsa, jmo' la' isi jña la' isi ímatö jú chíña lajñe'.

Ñitáatikua' wooñijmí

Tii la' ísikua' wootä' tsa **ree** jñajmakí ití Níku'i'
 Jñalajä _____ Tsachi _____ Kí' ñitáaitä yitsa
 Jmojnal' jñajmañjñatsaki' mookiä número _____
 Kí' yikiää número _____ 1 _____ Kí' ñitáaitä tsayi
 Ikiájñatáajärijua' lajñi jú che' estoolaa:

Ñitáa _____ 1 _____ No. Kí' mooyi _____ 28 _____
CRIP CURP

Jmitäyayi: _____ 13 kí' sí' tii jmití kí' see yí kí' jmití ñii 1967
 Ijã täyayi: _____ San Lucas Ojitlán, Tuxtepec Oaxaca

Täyayi

La' ísía: _____ Luis _____ Aguilar _____ Martínez
 Jmitísiä: _____ 18 kí' sí' junio kí' jmití ñii 1973 _____ Oré: _____ 9:00
 Ijãsiä: _____ ELFRUTILLO SANTIAGO IXTAYUTLA
 Tsajña: _____ Tsasiä _____ El'á: _____ Tsañi' _____ Tsañijñää: _____ Jñi'

Séejmía

La' ísía: _____ Francisco _____ Aguilar _____
 Kua' wosiiä: _____ Tsa jmi lisiä nijmi _____ Jmitíñi'a: _____ 33 _____
 La' ísía: _____ María _____ Martínez _____
 Kua' wosiiä: _____ Tsa jmi lisiä nijmi _____ Jmitíñi'a: _____ 25 _____

Tsasi' salí' séejmiatsajñaatsatäyayi

La' ísía: _____ Parentesco: _____ Jmitíñi'a: _____

Ñimooyichilaato' i' kiäätijji' mooritölajñi jüetsoolaa:

----- Asiaritöjüjimooyi -----

Ejäekuamooyito' i' laajjimatíaki' artikulo'i kí' ñiléejmoo i' la' tá' tsakijmínaañikua' wõo.

San Lucas Ojitlán, Tuxtepec Oaxaca _____ Níku'i'

Íkiä _____ 24 _____ kí' sí' _____ marzo _____ kí' jmití ñii _____ 2008 _____
 c. tsachitungj _____ kiääñitáaitä _____ tsayi, kuojna i'.

L.C.P. María Santos López

Lajñi jújia ñimooyilaali chaatsachíñitáa

SELLO DE LA OFICINA DEL REGISTRO CIVIL

OFICINA DEL REGISTRO CIVIL
 SAN LUCAS OJITLÁN, TUXTEPEC OAXACA

Ejmoo: _____
 Eje: _____

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

É ñii jú rijua' kí' tsi'i ekiä moo yi laa.

É kí' tsi'i lí' kí' nga' lajñi jóo kí' moo yi laa. Élijä.

Jmo' íristi yi.

Jmo' ejm̄i s̄i+ la' moo yi t̄ä yi tsa jña cha r̄e laj̄t j̄oo.
Kó' ní fui t̄isi' kí' t̄itsoo majä listi+ cha'a la' it̄i'.

La' ísi s̄e j̄mía	1.
Número kí' yi jña moo	2.
Jú j̄ig kí' tsa t̄ä yi	3.
Firma kí' tsa kuachí ñitáa kí' it̄ä tsa yi	4.
Jm̄i+ jña ísi' ñitáa kí' it̄ä tsa yi	5.
Ne' ì ñijm̄i jña kí' Ñitáa fuo'	6.
T̄ichí moo yi t̄ä yi tsa	7.
Jm̄i+ kuᵛa moo yi t̄ä yi tsa	8.
'Ma jñä' yi kí' ñitáa it̄ä tsa yi	9.
Número kí' mo yi t̄ä yi tsa	10.

Sii tiwoj jú jǐ'a erəli'.

Ǫ jmo *firma* ñí kö moo yi tä yi tsa.

- a) Tsa itáa chima'
- b) Tsa kuachí ñitáa kí' ítäa tsa yi
- ch) Tsa jmo kuu

É jmiñ jä li' tä tsa yi, tsa kí' moo yi tä yi tsa.

- a) 12 kí' si' tii jmiñ kí' 'li kí' jmiñ ñii 1980
- b) 13 kí' si' tii jmiñ kí' see yi kí' jmiñ ñii 1967
- ch) 25 kí' si' tsa i jüyee kí' jmiñ ñii 2001

É orə lǐsiä tsa tä yi.

- a) 12:00
- b) 09:00
- ch) 20:00

Ájǐ' lǐsiä tsa tä yi.

- a) Sä Lorë, Jamiltepek
- b) Jejuí mi 'ma mi', Kiaa Ixtayutla
- ch) See Lëë, Komaltepek

Jæe ñí Moo yi fuo' kí moo yi t̄ä yi tsa jña s̄it̄ ñi' ju' nákrö
rijñi la' ísi laj̄i jóo nájmo'.

ESTADOS UNIDOS MEXICANOS

SECRETARÍA DE ECONOMÍA

_____ :

_____ :

Jú jia kí' tsa t̄ä yi

La' ísia:

Jmit̄l̄isiäa:

Íjäl̄isiäa:

Tsajña: El̄i'a: Tsañíjñäa:

Jmit̄ jña ísi' ñit̄áa jmoo moo yi

SELLO DE LA OFICIALÍA DEL REGISTRO CIVIL

ESTADOS UNIDOS MEXICANOS

SECRETARÍA DE ECONOMÍA

OFICINA DE LA OFICIALÍA DEL REGISTRO CIVIL

LAOBEY, QUATANA ROO

Echaa tsi'i...

Moo yi tä yi tsa li' kö moo yi chíe kuᵒ Ñítáa ítä tsa yi íkã lajï tsa lisiä ñí kua' wᵒo kí' ñijmí.

Li' kö moo yi kuᵒ' majä ñia ï jna' jñañí elaa tᵛa lajï jú li' kí' íjã lᵛisiä jna'!

Li' kö moo yi sia lii jmasï, ejä 'nᵛe jua' sia likᵒ' tsa sï jña asiá salijmóo.

Lajï jóo kí' nga' kí' moo yi tä yi tsa li':

- Tᵛichí moo yi tä yi tsa
- *Número* kí' yi jña moo
- Jmíï jña ísi' ñítáa tä tsa yi
- Jú che' kí' tä yi
- La' ísi' sée jmía tsa tä yi
- Firma kí' tsa kuachí Ñítáa kí' ítä tsa yi
- Jmíï kuᵒa moo yi tä yi tsa
- 'Ma jñã' yi kí' Ñítáa ítä tsa yi
- *Número* kiä moo yi tä yi tsa

Jmo'o yi eni' taa

Jmo' jña jma jñaaj laj̄ī fūi' jú r̄isīī laj̄ä chim̄ī.

a) Wuo asiá li' jú jīa, ts̄i' ma tajua' nii ej̄īaa.	(Jm̄īī tañi')
b) Li' tsa chī tsī nga'.	(Jú tsií)
ch) Nījua' ñi'ī íj̄ä li' íko, kuaa 'nī t̄īī kö íj̄ä lii kua jma'.	(Jm̄īī tañi')
e) É tä'ä tsa tajmoo táa t̄īla' jä.	(Jú tsií')
i) Et̄ī jna' t̄īñī mi'kí' jm̄īī ñii laa.	(Jm̄īī tañi')
j) E 'nää nga' jna tsa.	(Jú tsí')
k) Jmoo jña jua' 'nī fūi' jí s̄īkí' laj̄ī t̄ö ñii.	

Jú samañía...

Jmā jä tsa jmo' yi kūo kö ñii kí' jñe'a laj̄ä la' íjmo'a kö jä yi r̄isīī, ej̄ä t̄ī laj̄ä la' íli' kí' laj̄ī tsa noo íjmo'a yi. Elikä' ñii la' ejmo'o, nījua' li' tsa sīmi' o tsakä', nījua' kūi'a o asiá kí' jú 'l̄e'a, nījua' x̄öa o asiá. Ej̄ä matii jmo'o yi 'nēe jmoo kiä íi, esī ej̄ä 'nēe jua' ír̄isīī kí' yi, laj̄ä la' ílī tsa noo, majä lijua'a laj̄ä ejmo'o yi, nījua' kiä jña jmakö ñii jña ku'o o jña e'e, o, jmakö' jä'ä laj̄ī tsa tanoo majä jmangi chía jú sia o liña nījua' tä'ä jmóa íi.

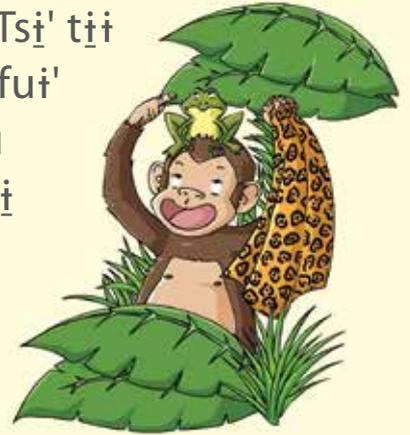
Laj̄ä li' la' kī nga' 'nēe lima'a la' li' ñii ejmo'o kö ír̄isīī yi, li' ej̄ä kiä nījua' x̄öa tsa jmo' yi, ej̄ä lan̄īī lijmoa majä ngi chí tsa jú jmo'a.

Jmo' eni' taa jña ræe chaá chí íristi' yi estoo.

Jä tsau' jña jä séje'

Macha joo nga', kö tti' ñi' ju'noo ti makua jä yia' lí fuí' nga'. li mali' ræe kiä laji' ja' masiä ñi' noo íjä. Kö jmiti, i ræe yia' lí wi' i najæe itä' tsa kuia tä' ñi' noo ti, jña ejä jmalea i' laji' o tsa tä ja'. Ejä wi' jñë'a mali' 'ne' í, lanti' li' jmóa ejä sajöa. Tsi' tti' matii kuia kui' íi nga', kaching'a kö fui' na 'ma jña ejä katä'a lö' yia, tsi' ejä lalijä kanóa jña tsoo wi'kuia tti' laji' pii, latii íchä'a tti' ju' jñi.

Tsa kasii: Gerónimo
Ricardo Can Tec

Chaa 'ni jú jña laji' tsa noo íjmo'o.

E kí' rijua' ñí íristi' yi.
Í kí' ri 'læ'.

Ekí tsia kí' jmo'o yi

Engi chí ejä jua' jma kö fui' jú yi risti'.

Étsoo

Asiá

Elí fui' jmo'o köchee jú risti' kí' laji' fui' ñí yi risti'.

Étsoo

Asiá

Jmo' íjmo'a yi "Jä fuimoo jña m̄i", ñí Yi kí' íjmo'a, jña jma'ña'a 'ni majä lijmo'o eni' taa.

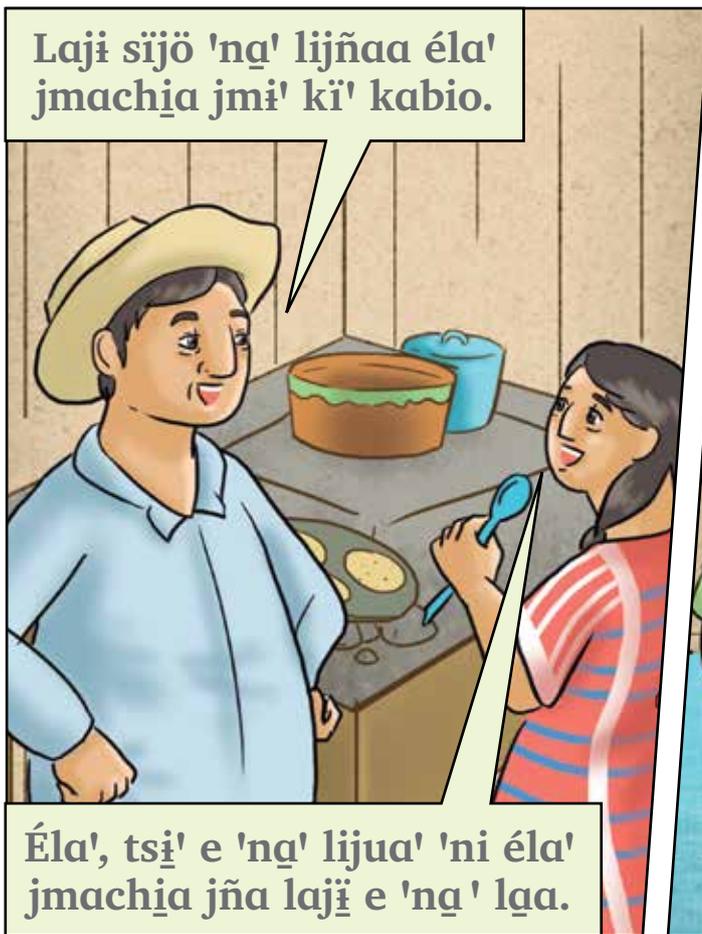
Li jma ä 'ni laj̄i ñii jú jua'a majä jmajña'a jmo'o yi kiá':

- Jmo' íristi yi lö' í chi'i jña 'ne'e e jú 'nee jua'.
- Jmoo 'ni íi m̄i' kí' laj̄i jú risti.
- 'Ne'e laj̄i jú chí risti k̄i nga' jña jú ri 'l̄e' kí' jú chí kí' íristi yi, jma 'ña'a jma k̄i ñii li' lijua'a laj̄i fu' jú risti, jñajä 'ni tsa tanoo jma kö' íjmo'o, t̄ila' siá tsakä'ä ñí fu' jú yi risti íjä kajña'a majä tsoo íjmo'o yi.
- Chaa tsi' la' ísi íristi yi, moo kí' yi íchä'ä, i tsa kas̄i jña tsa ngi jú. Jú rijua' laa li' chiinga' jua' jna t̄ijña'a sama jmalee jmo'o yi.

Jmo' íristi yi, j̄e laj̄i ejnaa jña jmo' laj̄i jú tach̄a tsa.

Tsañi' si Kaa 'nee kí' s̄ijöa 'ña'a éla' jmach̄ia kö ma etia ku'kí' ko jmiñí' it̄i Ñíku'í, jñë'a 'ña'a laj̄i etsoo jña la' íjmach̄ia, tsi' eja 'nea kí' s̄ijöa saa tsakó' tsia laj̄i e `na' tsalaa jña jmach̄ia majä jmo'a jmi'.

Chaa 'ni jú jña ji' 'ni laji jú ngi'a.

Éla' t'e'a ñii li' íristi yi la laa.

İ sti ñii íristi yi la laa.

Éma si't ñii eristi la laa.

Jæ jña jmo' ní íristī yi. Chijnii kö st̄ la' ísī jmakö jóo yi rist̄ī.

Jm̄i' kí' kabio

Laj̄i ejñāa māa

- 1 i' fut' kí' kuafut'
- ½ kilo m̄i jm̄i'
- ¼ kilo m̄iö k̄i t̄ 'ma k̄ä'
- ½ m̄i yijmi ká' a
- 1 m̄ijä m̄i yijmi chíi'
- 8 moo m̄i 'n̄i n̄i'
- st̄nii lö' xöa

Jma ch̄ia

Ejñāa st̄nii fut' jña ta jmak̄ia jee jm̄iñī ní kö st̄ki ní yi; toa m̄iö, m̄i yijmi ká', m̄i yijmi chíi jña ts̄ia ní siatoo. Jöjma' chich̄ia jm̄i' níyi jña kö náyia jña matii machijä nga' mayiā jmoo k̄i to'a fut' l̄i' mana w̄i, t̄ī ítsä to'a moo m̄i 'n̄i n̄i' jña st̄nii lö' xöa.

Jua' 'ni élijä l̄i' k̄i nga' laj̄i estoo ní jóo kö yi rijua' la' jma ch̄ia māa këyi.

Jú kuöa:

Jma cḥia:

Laj̣i ej̣ñạa ṃa:

Echaa tsi'i...

Kö yi r[jua' la' jma cḥia ṃa këyi ḷi' laj̣ä kö la' íj̣ṃọa, ej̣ä jṃóa cḥi nga' ḷi' jụa'a éla' jṃó esia o é jä ḷi' jṃaḳö ñii ej̣ä 'ṇẹe ṭsọa ej̣ṃọa maj̣ä lii ej̣ä 'ṇẹa jṃọo.

Laj̣i ñii la' íj̣ṃọa ekiä laj̣i lẹ́e o laj̣i ej̣ñạa ṃạẹjä 'ṇa' maj̣ä jṃacḥia; kö íj̣ä ṛịjua' la' jṃaḳö ñii ej̣ä 'ṇẹe ṭsọa jṃóa, laj̣ä la' íḷi' laj̣i ñii ṇe' ej̣naa ej̣ä jṃạ ~~ẹe~~ eṛịjua' jṃaḳö ñii j̣ña ḷi' jṃaḳö fụi jú kụọa, ej̣ä salij̣ṃóa o laj̣i í ṇẹe kiä.

Éla' jma chia.

É jmóa t̄jñaa:

É jmóa mal̄j j̄ajma':

Jña é jmóa t̄j̄i ítsä:

Éjú likuo'a majä r̄ee nga' lii.

Ekö'a t̄ö írisi+ yi

Nee jna' la' ñí íjma 'ñga laa moo yi t̄ä yi tsa jña yi rijua' la' jma ch̄ia m̄a këyi. Elii jua'a 'ni lö' 'nt̄ la' ílt̄' jma kö yi írisi+ ni+.

Moo yi t̄ä yi tsa

Yi rijua' la' jma ch̄ia
m̄a këyi

Sit̄ jña chaa 'ni jú.

Éjä lt̄' jma k̄i.

Álì' jña ájì' kọ'a jma kö ela nìì kí'a.

Etáa jmoa sía yi nìì.

Ekì tsia ñí jú risìì

a. Jmo' lajì jú juá' estoo jña jee 'ni ínee lajì jú risìì enalì' jña ela' mi' wí'.

Lí laa jia jmoo fui **liyie**.
 Sijñì ejnaa lí' ñii **nee**.
 Lajì jna' **tsató'** ínee jmitì.
Kajä jä semì' fuì' nga'.
 See '**nì** ja' i.

Jmo' jña jee 'ni ínee laj̄t̄ jú r̄is̄t̄t̄ eja enas̄t̄t̄ t̄i+ ñí n̄t̄t̄.
 j̄aj̄m̄a', 'ne' 'ni ñí wuo' nak̄ä'.

liȳe	nee	tsató'	kajä	'n̄t̄
s̄t̄j̄ñi	jee	íw̄t̄t̄	líȳīi	'ma

Wuo' nak̄ä'

l	í	y	ï	ï	s	u	k	u	'n
e	e	'm	a	v	k	a	j	ä	ï
u	k	e	v	o	i	í	w	t̄	t̄
r	t	k	l	i	y	i	e	s	i
s	i	j	ñ	i	a	k	a	u	j
k	n	t	s	a	t	ó'	n	m	e
y	u	t	u	n	a	e	n	e	e

b. Jmoo 'ni kö fut ñí jú risit̄ er̄li' jña ne' eja t̄i'.

st̄jñi

jee

líȳīi

íw̄t̄t̄

'ma

Elaj̄t̄ jú r̄is̄it̄ ej̄ä ka r̄ikö'ö j̄ña ne', s̄it̄ 'ñaa jú í ch̄ía ñí laj̄t̄
fui r̄it̄' estoo.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ch. Ñí laj̄t̄ jú í ch̄ía ej̄ä estoo ch̄it̄ëë ñí' chajoo íl̄i ñí
ínakrö kö (✓) nijua' jú í ch̄ía eli' ~~r̄e~~ r̄is̄it̄ j̄ña kö (X)
nijua' jú í ch̄ía esar̄eli' r̄is̄it̄.

Kuo' kí' 'wi' l̄i' ets̄i'.

jm̄i kanaa chee jä.

l̄i' nga' kuo' 'ma wua'.

Kuo'o jna.

Matii kal̄i si' ȳi'a jna kafūia, eka tsoo ts̄ia j̄ñe'.

J̄ñe'a mats̄oo tsate'a tsa kūia íma t̄it̄ jm̄it̄.

Jmatii laj̄ī jú í chía est̄o s̄ī 'ni jú r̄is̄ī ejā er̄ēl̄ī'.

Laj̄ī _____ ku' to.

- tsokua
- tsau'
- kuᵛa

Jä _____ s̄i' ñi' jñ̄ī.

- tsokua
- tsau'
- kuᵛa

Jä _____ t̄ī Kuaa nee Kuu l̄i' t̄ī.

- fuí
- fui
- fuᵛi

Juä _____ jña tsa kö jú majä ts̄o ínee jm̄ñ̄
Maloo.

- fuí
- fui
- fuᵛi

Íjma 'ñaa

3

Ejä 'na' jma 'ñä'a:

- Jææ la' íli' ææ yi jña laj̃ ní ne' etsoo majä chä'ä laj̃ ñii jú rijua' ní yi tö ne' kí' ëë tsa k̃á taa.
- Jma ngi chi' la' rilí' ní yi tö ne' kí' ëë tsa k̃á taa, majä jmakui'ti ææ yi.
- Kiä 'ni jña 'n e' íkö' fui jú chí rikiä kí' yi tö ne' kí' ëë tsa k̃á taa majä lii rææ laj̃ ñii ejä 'naa kí' jú rikiä ní yi.
- Jmo' eni' taa laj̃ tsi'ti laj̃ íristi yi jña 'no'o laj̃ jú che' kí' nag' jña.
- 'Ne'e laj̃ jú kí' tsĩa ejä li tsa sĩ ní kö yi sia.
- Sĩ kö yi sia lí' rí 'læ' laj̃ jú kí' tsĩa ma jua'a.
- Jææ íkö' fui jña jma rææ yi sia.
- Ne'ela' rilí' ní yi tö ne' kí' ëë tsa k̃á taa jña yi sia.
- 'Ne'e ejä 'nee juá' jú jia ní yi tö ne' kí' ëë tsa k̃á taa jña yi sia.
- Kö' j̃tö moo yi tö ne' kí' ëë tsa k̃á taa jña yi sia.
- Jma lí laj̃ jú ë tsa ejä tí jmakí ñii eri 'læ' kí' kö jú í chía.

Jæ lajɨ ní ne' etsɔo jña jmo' lajɨ jú tachaa tsa, malɨ já jma' cha'a jú lajɨ eja etsɔo jú ngi'a 'ni.

Liyia' 'ni, atä Rodrigo, jua' ri" éla' li' íkuuaa yijö'ö.

Liyia' 'ni, eréli' nga' kuaa ní jejuí fuo', li' latií masi'a kömi' kuu.

Eréli' nga' chii.

Jú too, tsi' asiá malɨ lii níkiq kuu nii, ewí mɨa moo yi nii li' kɔ'a ëa tsa kã táa, jña siaa já kji jna.

É moo yi já li' jmo' kí' tsañi'.
É táa jmoo moo yi lanií.
Ï jmoo ñii moo yi laa.

Jæ' ni lajɨ wuo' ejnaa li' ela', lajɨ jú che' jña lajɨ ne' kí' íristi yi. Jämq', chaa jú jña tsa jña'a lajɨ jú ngi'a estoo.

INSTITUTO FEDERAL ELECTORAL
 Ítäyitsamakä' likä taa
 Yi tö neæ' kí' æë tsa kã taa

La' ísia: Alberto Rosas Juárez Ísi' jña jmi ï nga: San Juan Bautista, Tuxtepec, Oaxaca Móo: 00000011111119 Jmi ïñiitã yi: 1991 2 Klabe kuo'a tsa: BRRRSS0000 Ñitaafuo' ítikua' woo: 20 Lö' íti jeju ïkuaa: Ñitáaitij eju ïkuaa: 182 Jeju ïkóa: 0080 Fui' íti jeju ï: 161	
--	---

12430167895201476

ESTE DOCUMENTO EN INTRANSFERIBLE.
 NO ES VÁLIDO SI PRESENTA TACHADURAS
 O ENMENDADURAS.
 EL TITULAR ESTÁ OBLIGADO A NOTIFICAR
 EL CAMBIO DE DOMICILIO EN LOS 30
 DÍAS SIGUIENTES A QUE ESTE OCURRA.

 MANUEL LÓPEZ BERNAL
 SECRETARIO EJECUTIVO DEL
 INSTITUTO FEDERAL ELECTORAL

ELECCIONES FEDERALES

12	15	06	09
----	----	----	----

LOCALES

09	10	11	12	13	04	05	07	08
----	----	----	----	----	----	----	----	----

É lijua' ní chí moo yi la' ísi li' jú ristí jña wuo' ela nga' wi'.
 É lijä kï tsí' kiä moo yi laa ne' jña firma kí' tsa.
 É taa jmo lajɨ número chifu' mi' rikiä tñí jña tɨká' íristi moo yi laa.

Jmo' nga eja íristi yi.

Matii l̄i ekajmo'o jú rijua' ejä kiä ñí yi tö ne' kí' ëë tsa k̄ä t̄áa, jmoo kö kru ñí laj̄i j̄oo ki nga'.

Moo	
La' ísi	
Jñg' siakuo fuo'	
Jm̄i	
Jú che' jia kí' tsa	
Ne'	
Fu' jú yi ris̄i	
<i>Firma</i> kí' tsa	
'Ma jñä' yi	
<i>Número</i> kí' yi tö ne' kí' tsa	
Klabe kuo'a tsa	

'Ne' ñí yi tö ne' kí' ëë tsa k̄ä t̄áa laj̄i jú rijua' ejä estōo.

Ja' ñi' tsa li' kí' moo yi ejä jia ñí yi kia'a.

- a) 'i ñi'a
- b) 'ö ñi'a
- ch) iä ñi'a

É jm̄i ñii l̄i ñitää yi tsa kí' yi tö ne' kí' tsa matii lileë ëa tsa k̄ä t̄áa

- a) iö'ö
- b) 'ää'
- ch) iööt

Tsa tä yikua íti:

- a) Sätu Juan Bautista, Tuxtepec
- b) Sätu Røø Huaxpaltepec
- ch) San Felipe

Siti la' ísi laj̃ joo o jú che' ní yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa, ejä esa jia ñi' ju' r̃jñ.

'Ma jñä' yi _____

Jú che' kí' tsa _____

Jm̃i ñi'a _____

Número kí' yi tö ne' kí' tsa _____

Echaa tsi'i...

Yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa li' kö moo yi chí ekuo ñitáa kí' Ñitáa ti ëë tsa kã táa íti ñijm̃i t̃i laj̃ tsa ñijm̃i, tsañi' jña tsami mat̃i 18 ñi'.

Li' kö moo yi sia lii jmas̃i jña asiá sali jmoo, ejä ch̃i kiää li' lajã ee mat̃i to'a kö moo yi kó ñitáa.

Li' e 'lä nga' ñitáa kí' tsa l̃i táa kiá jna' la' íli' ñitĩ, jñi tsam̃kã', ínee emasia nãä, ejä m̃i majã jmoo to'a laj̃ yi kö ñitáa ejä jmoo ch̃i kiää. Laj̃ jñi íjmoo kuu m̃i laj̃ tsa moo yi laa majã liñia etsoo l̃i'a tsa si t̃iñia.

Laj̃ joo ki nga' li' joo t̃iñi jña lajã t̃iká' li' jia:

- Ñitáa ti ñijm̃i ekuo.
- Laj̃ jú che' kí' tsa (la' ísia jña laj̃ jm̃i natsi'a, ísi' jñia, jm̃i ñi'a, i tsa)

- Ne'
- Klabe kuo'a tsa
- Jú che' kí' ñitáa fuo' jña chima'
- Íjñä misia kuaa
- Número kí' yi tö ne' kí' tsa
- Firma kí' tsa
- Íti majä tsaëa tsa k̄ä taa ñijmi o íkuua

Jmo'o yi eni' taa

Jmo' laj̄i fu' jú ris̄i laj̄i ts̄i' laj̄ä chim̄i.

a) Asiá katso'o.

(Yie ts̄ia)

b) Éla' ñi'i.

(Yiä ts̄ia)

ch) Íni' jñatä'ä íköchää.

(Yie ts̄ia)

e) Ema kuaa yi jm̄i.

(Yiä ts̄ia)

i) 'Ne' íköchee fu' jú ris̄i jña jma jña'a laj̄i tö ñii.

Jú samañía...

Ñí kö jmo'o yi eni' taa eja lí' ekuoá jú majä kuo' 'ni mi' e 'ng' íjmo'o yi, majä ~~re~~ ngi chía e jú r̄jua' íjmo'a yi.

N̄jua' ko' 'ni e'kö pi' 'mi laj̄i jú jua'a, ejmo'o 'ni laj̄ä la' íli' jú ch̄a kí' eja ris̄i, jmo' 'ni la' eli' ts̄ia jú r̄i 'l̄' jña kuo' 'ni laj̄ä kuo' mi' la' ñi jmo'a yi jña laj̄i ñii mi j̄iá ñí yi kiä, et̄i 'ni t̄ä' tsa laj̄i tanoo.

Jmo' eni' taa íristi' yi.

Tijñaá sama lilee jmo' o eja estoo:

- Jmo' li' jñä'a 'nijña lö' í ñi' íristi' yi.
- 'Ne'e lajï jú chí risi' jña jma ku'i' é jä li' tsia 'ne'a si'a tsa.
- Jma 'ñaá ñi' íristi' yi jña jma 'ña'a majä lijmo' o eni' taa.

Prisipito

(Fu' jú eristi': Íkajia jña jä jmi fu')

...Jua' jmifu' si'a prisipito:

Kö lajä li' siä jna: xä'a ti 'na' yie jña lajï tsa xä' jna. Lajï ti 'na' yie jnaa kö ræ jña lajï tsa jnaa kö ræ ílajïa. Eja li', limi' tsï kömi'. Tsï' nijua' katæ' 'ni jna ju' jñi'i, li' siä jna lii liyie' nga' j ña ejmoo.

"Eliku'i' jna kö mi' sï matii rifu'i', eja jua' sia noo íjä kuğa jna. Jña' 'ni, ekä' sï li', lajä li' wi' tï jna ñi' too; li' najua' kö söö." Jña, íjä li' é jæ' ñi' jee mi fu' íñi'. Jna asiá ku'u íñi' jña mi fu' íñi' sachi' íkä jna, lajï jee mi fu' íñi' asiá 'ne'e jua' íkä jna. Eli' yie nga' tsï.

"Tsï' 'ni li' jñi chi' ejnaa ñii najua' kuu née. Jña nijua' katæ' 'ni jna ju' jñi'i, li' liyie' nga', eja lii lajï jee mi fu' íñi' etsoo tsï jna jñi chi' ejnaa ñii najua' kuu née, jña eli 'nga lajï jee chii ñi' lajï má' kí'

● 'mi' fu' íñi'...

A. de Saint-Exupéry.
El Principito, México,
Editores Mexicanos Unidos,
1996, pp. 74-75.

Chaa 'ni jú jña laj̄t̄ tsa kanoo íjmo'o.

E kí' rijua' ñí íristīt̄ yi.
İ kí' ri 'l̄e'.
Éla' k̄i tsi't̄i ch̄ä jú chaa.

Ek̄i tsia kí' jmo'o yi

Engi ch̄i ej̄ä jua' jmā kö jú ri 'l̄e'.

Étsoo

Asiá

El̄i fui' jmo'o köchee jú ri 'l̄e' ñí yi ristīt̄.

Étsoo

Asiá

Jmo' ñí íjmo'a yi “Jä tsi jña chímoo”, ñí Yi kí' íjmo'a, jña jma 'ña'a 'ni majä lijmo'o eni' taa.

Li jmā ä 'ni laj̄t̄ ñii jú jua'a majä jmajñä'a jmo'o yi kiá'.

- Jmo' íristīt̄ yi lö' í chi'i jña 'ne'e e jú 'nēe jua'.
- Jmoo 'ni íi m̄ř' kí' laj̄t̄ jú ristīt̄.
- Jmakui't̄i 'ni la' jmo'a laj̄t̄ fui' ristīt̄ k̄i nga' ej̄ä jmā ēe kūo mi' kí' íristīt̄ yi jmo'o.
- Chaa tsi' la' ísī íristīt̄ yi, moo kí' yi íchä'ä, ì tsa kas̄t̄i jña tsa ngi jú. Jú rijua' laa li' ch̄ii nga' jua' jna t̄ijñāa sama jmal̄ēe jmo'o yi.

Jmo' ñí íristi yi, jəe laji ejnaa jña jmo' laji jú tachqa tsa.

Tsami si Luu tä' ö sijö tii Kua' Ngö', jä tsa i jña' yie yie nti, eja 'na' sia jú liña wí ja chée jmiti tii kí' See si' jejuí jña 'na' jmoa köchee ejma chia kí' tsa jmoó jmiti. Eja mī'a yichea lii jma əa, tsa te' ñitii ñii ímakö kí', eja xöa ejmo'o jña sii, jña xöa jma ä laji tsa.

Chaa 'ni jú jña jii' 'ni lajĭ jú ngi'a.

É ñii íristi yi li' kua sĭi yiche tsami si Luu.

Ī nĭi sĭi ñii íristi yi laa.

Jæ jña jmo' íristi yi. Jmoo 'ni jña kö fui jmakö jóo ñi yi ijä chä'a 'ni jú risti jña wuo' ela' mi' wi'.

Ägele, Kalifornia íkiä 3 kí' si' kig kí' jmiñ ñii 2017.

Liyia' 'ni maa:

Emĭ jna ereli' siä 'naa jña lajĭ siä lajĭ tsa tä' tsakö ju'.

Ejä sĭi kuñeä wi echä' jna tiñ Níkuñ' jña ejä la' wi jatĭi jmiñ kí' tsa jmoo jmiñ kí' jmiñ ñii laa kí' Sätu chifuñ' jejuñ. Ejä mĭ jna jmoo chĭi tsĭ', si' íkă jna kö moo yi risti lajĭ ejä ena 'ng'. Majä lqa jna köchee esia ñi ofui jña ejä liköö jna.

'Ne' 'naa la' élö' kă jma jä tsa jmoo söö tä' jejuñ kiää majä jmoo söö jmiñ niñ jña jma yia tsia tsa jmoo jmiñ. Ejä mĭ jna jmoo chĭi tsĭ', si' 'naa lajĭ rö' sée jmía kiä majä jmoo jóo stjñi jña ñi' jña lajĭ sirö'ö.

Kiä 'naa lajĭ' kö i' kuo.

P.D. Emĭ jna cha' 'ni jú éla' tä' lajĭ tsa kö ju'ña si'i tñjña niñ moo yi risti lajĭ ejä ena 'ng'.

Ejua'

Kiaa Gutiérrez Alkätara

Jmo' íristi yi.

Echaa tsi'i...

Yi sia li' kó íristi yi íchqa jú ewf ní jä jmakö' chqa lajti ñii ejä elti íkuua. La' íli' ní kiä, li' kö íristi yi kí' tsa jñe', ejä 'nee jua', esiti jna' lö' ejä ki tsiiti jna' jña elti jna' ní kö kuñee li'.

Ñi yi sia lichaa jna' jú kí' kö esiä jna', elimf kö lii jma e o lii jmóa kö e 'ng'.

Lajti ñii yi sia kiä lajti jóo estoö laa:

- Jmiti jña íkuua íjä sja yi sia.
- La' ísi íkä tsa tsoo yi.
- Ñi yi li' íjä ri 'le' jú sia o tsoo 'nëe jna' sí'a.
- *Post data*, 'nee jua' maliti jajma' kí' íristi yi, li' kö jú kiä o jóo íli' chiti nga' kí' yi sia, jña ní jä sja, li' kö jú ti' mi', ejä li' ítsä e 'nëe jna' sí'a íkä tsa tsoo yi. Ejä sja lalaa *P.D.* Ñi jóo laa siaa kuñee li' lii sja ní yi sia, asiä li' e 'ni, ejä nija' saa tsoo tsia lijua'a kö esia. Jú rija' laa, jmiti tää lii sja titi maliti sja jú ítsä.
- Esja lajä kö jú ítsä.
- Jña latiti ítsä sja la' ísi tsa jña *firma* kí' tsa jmoo yi sia.

S̄t̄ la' ís̄i laj̄t̄ j̄o l̄' kí' ñí yi s̄ia ej̄ä s̄i't̄ t̄iw̄o írt̄s̄t̄ yi.

A large rectangular area with a light gray background and horizontal lines, intended for writing. The lines are evenly spaced and extend across most of the width of the area.

Siti kö yi sia.

Majä listi kö yi sia li' íjä íkuua ní kö jejuí íwí', la' íli' ní kö jejuí fuo' íti ñitáa fuo' kí' Kua' Woo kí' Ñijmi, jña ejä 'ng' 'lɛ' 'ni jña jä tsañi' rō'ō. Ejä li' 'nga kī'ī tsi' é jú 'lɛ' ní yi sia.

Siti laj̄ jú kī tsi'ī ejä kī nga' 'nee kiää kö yi sia, kiä 'ni íi laj̄ ñii jú ngi'a estoo.

Í ikä rli' yi sia.

É jä jú sia etsoo rijua' ní yi sia.

Éjú rijua' la' íli' marifui ɛɛ íristi yi.

'Ne' 'ni íkō' fui n̄jua' ekiä yi sia kia'a laj̄t̄ ñii jú ts̄oo.

- Ékiä jmīt̄ jña íkuaa íjä jmóa yi sia.
- É l̄i' k̄i t̄s̄i' ī köjú kuḡ'a liyia' kí' íkã tsa ts̄oo yi.
- Éjmo'o *firma* jña tē'ē la' ís̄i' ī.
- Éli' r̄ē jú sia o tsoo r̄jua' kí' yi sia.
- É s̄i' ījú lijua'a t̄ī íts̄ä.

Nijua' 'n̄g', jma r̄ē yi sia ñí chajoo laa.

Ekö'a tö írisití yi

Nee jna' la' ní íjma 'ñga laa yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa jña yi sia. Elii jua'a 'ni lö' 'ni la' íli' jma kö yi írisití nti.

Yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa

Yi sia

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Sití jña chaa 'ni jú.

Éjä lí' jma kī.

<hr/>
<hr/>
<hr/>

Áli' jña áji' kō'a jma kö ela nti kí'a.

<hr/>
<hr/>
<hr/>

Etáa jmoa sia yi n̄i.

Ek̄i tsia ñí jú risi+

a. Jmo' laj̄t̄ jú jua' ets̄oo jña jmati' laj̄t̄ jú ngi'a.

Jna jmat̄i yi jma t̄a 'lo.	Ñii jna t̄i+ j̄ni tsam̄t̄.
'Ni jmo' táa jee.	Kua 'ni kualaa t̄i+ ínee jma'.
li 'n̄i m̄ij̄ñi.	E 'n̄i fu+
li jmoo í s̄ij̄öö.	Laa ja' i.

É jä l̄i' k̄a' sia ñí laj̄t̄ jú jua'ejä ekajmo'o.

b. Kiä jú rístí ejä jmatii lajĭ jú í chía.

jna	ii	'nää	ïï jmää
'ni	ii	jna'	ïï jmää

1. _____ lää kuaa nĭi.
2. _____ rö' si 'mĭ'.
3. _____ natä' tĭi jejuĭ lajĭ jmiĭ tumi.
4. _____ tiyia'a stjñi lajĭ tĭyié.
5. Lajĭ jee nĭi lĭ' kí' _____ .
6. _____ ejñía jee.
7. Lajĭ ti 'na' yie nĭi lĭ' kiä _____ .
8. Lajĭ _____ natä' jmoo táa.

Rikö' jú jua' ñña tsa jmoo táa.

_____ jmoo simi' majäe 'ña ju'
ínee jmá'.

'Nää

_____ tsato'o ñii fui ngkä'ä.

Jna

_____ kuó'o kualaa simií kí' sijiö'ö.

li

_____ eku'a tii chañi'.

li

_____ eli' loo kui kii.

li jmää

_____ tsatä'ä jää itii jmií kí' jejuí.

Jna'

ch. Sítì 'nì jù jua' íjã ko'o **ii**, 'nää, **jna** jña 'nì íjã ko'o **ii** kí tsami, **jna**' jña 'ni.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

Jma ti' jna laj̄t ejma 'ñ̄aa

Ejmó' jna' la'

Rikö' jña kö fui la' ísì jmakö íristi' yi jña la' ílì'.

Yi tö laj̄t tsoo siä tsa ñijm̄i	Li' kö moo yi chí ekuo ñitáa kí' Ñitáa t̄i ẽẽ tsa k̄a táa ít̄i ñijm̄i t̄i laj̄t tsa ñijm̄i, tsañi' jña tsam̄i mat̄i 18 ñi'.
Moo yi t̄a yi tsa	Li' kö eris̄i mi' íj̄a s̄i jú kiä jna' o ẽa jú kí' laj̄a l̄i o táa ej̄a jm̄o.
Yi tö ne' kí' ẽẽ tsa k̄a táa	La' ílì' ñí kiä, li' kö íristi' yi kí' tsa jñ̄e', ej̄a 'nēe jua', es̄i jna' lö' ej̄a k̄i ts̄i jna' jña el̄t̄ jna' ñí kö kuñ̄ee li'.
Yi ẽe jú	Li' moo yi k̄i nga' ej̄a kuo laj̄t ínee ñitáa kí' tsam̄i t̄a' ñí kua' w̄o kiä. Ej̄a j̄'a s̄ee jmi tsa kö ju' tsat̄a' simi' li' õ lat̄i 'i ñi' maj̄a tsajña tsa ta'a bakuna jña tsoo j̄a lij̄m̄o j̄o.
Yi rijua' la' jma ch̄i māa këyi	Li' kö moo yi chí ekuo Ñitáa ít̄a tsa yi ík̄a laj̄t tsa lisiä ñí kua' w̄o kí' ñijm̄i.
Yi siä	Li' laj̄a kö la' íjm̄o, ej̄a jm̄o ch̄i nga' li' ju'a éla' jm̄o esia o é j̄a li' jmakö ñii ej̄a 'nēe tsoa ejm̄o maj̄a lii ej̄a 'nēa jm̄o.

Jmo' laj̄ jí r̄jua' ñí ñí íl̄í' j̄iḡ laj̄ ñii bakuna kí' simi' lí' 0
latií 12 ñi'a j̄ña j̄mati' laj̄ jú ngí'a.

É tsoo jmoo í j̄ña bakuna Td.

É j̄mií ñi'a 'n̄eē ts̄ḡ á *triple viral* j̄ña ja' fui t̄ḡ'a.

É bakuna 'n̄eē ts̄ḡ á nga' wí' fui.

La' íl̄í' ñí íl̄í' j̄iḡ laj̄ ñii bakuna, é latií j̄mií ñi'a simi'
tsañí' o tsami 'n̄eē ts̄ḡ á bakuna.

Majä lii *jæ* 'ni yi sia kiä 'ni laj̥t̥ ñii jú ngi'a est̥o laa.

- E li' k̥i ts̥i't̥ la' ísi íkuaa j̥ña jmi't̥ jä si't̥ yi sia.
- É jä la' ísi íkä tsa ts̥o yi.
- É kajua' 'nijña laj̥t̥ ñii kí' tsoo rijua' ejä fu'a.
- Ési't̥ kö jú ítsä.
- Éjmo'o *firma* j̥ña es̥i'ila' ísi 'ni náti.
- É *jæ* íkö' fui nijua' sia köchee jú ris̥ti esareli' ris̥ti.
- É ko'o köchee ñii íjña k̥i' íjmo'a yi.

La' ísī tsa siyī o tsakā'

Jmít natsť kí' jmía

Jmít natsť kí' séa

La' ísīa

Jmoo jña kō ñii 'ma 'la' lajť íjma 'ñā'a ejā mali 'ñā'a kí' jmakō
tāa lilēe jmatťa laa.

RFE o CURP

Tāa lilēe jmatťa 1

Jmoo jma kī ñii li 'no'a jú rťjua' majā lima'a ejā 'nee jua' jú
írístť yi.

'Ne'e jú rťjua' jú chí ertkiā ñí lajť írístť yi.

Jmalēa jmo'o yi eni' taa.

Jmakut'í éla' íť' lajť írístť yi, álť', ájť' jña álijā jmo'a o sťa yi.

Jmoo rē ejā listť ñí írístť yi kiá'a, jēē ikō' fut jña jma rē'ē.

'Ne'e kōchee la' íť' kí' juua íť' ñí íjā sťa.

Jmít _____
Ejua' jna e mali 'ñaa kí' tāa lilēe jmatťa laa
La' ísī tsa ee jña *firma* kí'a

Tāa lilēe jmatťa 2

Jua' 'ni tťť jú rístť lajť jú kí' tsi'ť kuo matť jmo'o tāa jña lajā
'ñā'a kí' jmo'a tťjñaa.

'Ne'e jú rťjua' jú chí ertkiā ñí lajť írístť yi.

Jmo' eni' taa lajť írístť yi jña 'no'o lajť jú chí rť' lē' ñí yi.

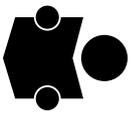
Jmakut'í éla' íť' lajť írístť yi, álť', ájť' jña álijā jmo'a o sťa yi.

Jmoo rē ejā listť ñí írístť yi kiá'a, jēē ikō' fut jña jma rē'ē.

Sít 'ni la' jña jmatť' lajť írístť yi jmo'o ínee jú rtkiā, jmatť' o
jmatť' jú rťjua' jña la' íť' ēē yi.

'Ne'e kōchee la' íť' kí' juua íť' ñí íjā sťa.

Jmít _____
Ejua' jna e mali 'ñaa kí' tāa lilēe jmatťa laa
La' ísī tsa ee jña *firma* kí'a

**INSTITUTO
NACIONAL PARA
LA EDUCACIÓN
DE LOS ADULTOS**

**Ejmo'ojña esi tti jújmi kii.
Jújmi kí' tsa jejui**

MOO YI KÍ' EJÄ MA 'ÑAA

Jma ti' jna laji ejma 'ñga ejmatii' ñe' tsö

É ja' i' ñga

É táa jmgö eja' ikä jna

<p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

Firma kí' tsa siyi' o tsakä'

Jú kí' kuóa yi

Jmit _____

Jjá' íkuoa kuóa yi _____

La' ísi' tsa kuoo'jña firma kí'a _____

Ñitii kí' tsa jújmi

En este material encontrarás actividades de gran utilidad que te ayudarán a poner en práctica el conocimiento que tienes sobre la lectura y la escritura de nuestra lengua chinanteco de Ojitlán, a través del trabajo con diferentes tipos de textos. La finalidad de este material es que sigas interesándote por aprender más sobre la lectura y la escritura en tu lengua.

Te invitamos a que descubras todo lo que puedes conocer por medio de este módulo.

Ñí yi laa e li chä'ä lajɨ ñii táa ejä ræe li' nga' ejä jma ä 'ni ijä liñä'a jmo'o lajɨ yi ijmo'a jña jú risiɨ jú tɨɨ Jújmi kí' tsa jejuɨ, ñí lajɨ ñii táa ijma 'ña'a 'ni lajɨ ñii jú risiɨ. Lajä li' nee ñí yi laa li' ijmatɨ'ɨ lajɨ eli ma'a la' íli' lajɨ ñii ijmo'a yi jña jú risiɨ tɨɨ jújmi kia'a.

Ejä etæe jna' 'ni ejma kuɨ' lajɨ ejä 'no'o jmakuɨ' tɨɨ ñí kö eli 'ña'a laa.

DISTRIBUCIÓN GRATUITA
EL CHE'A

Este programa es público, ajeno a cualquier partido político. Queda prohibido su uso para fines distintos a los establecidos en el programa.

Jújmi kí' tsa jejuɨ • Jújmi kí' tsarö'ö • Jújmi kí' tsa kö wɨɨ • Tsa jujmí • Stɨɨ jumi • Tsa kö 'wɨɨ • Jujmi ki jejuɨ kö' 'wɨɨ